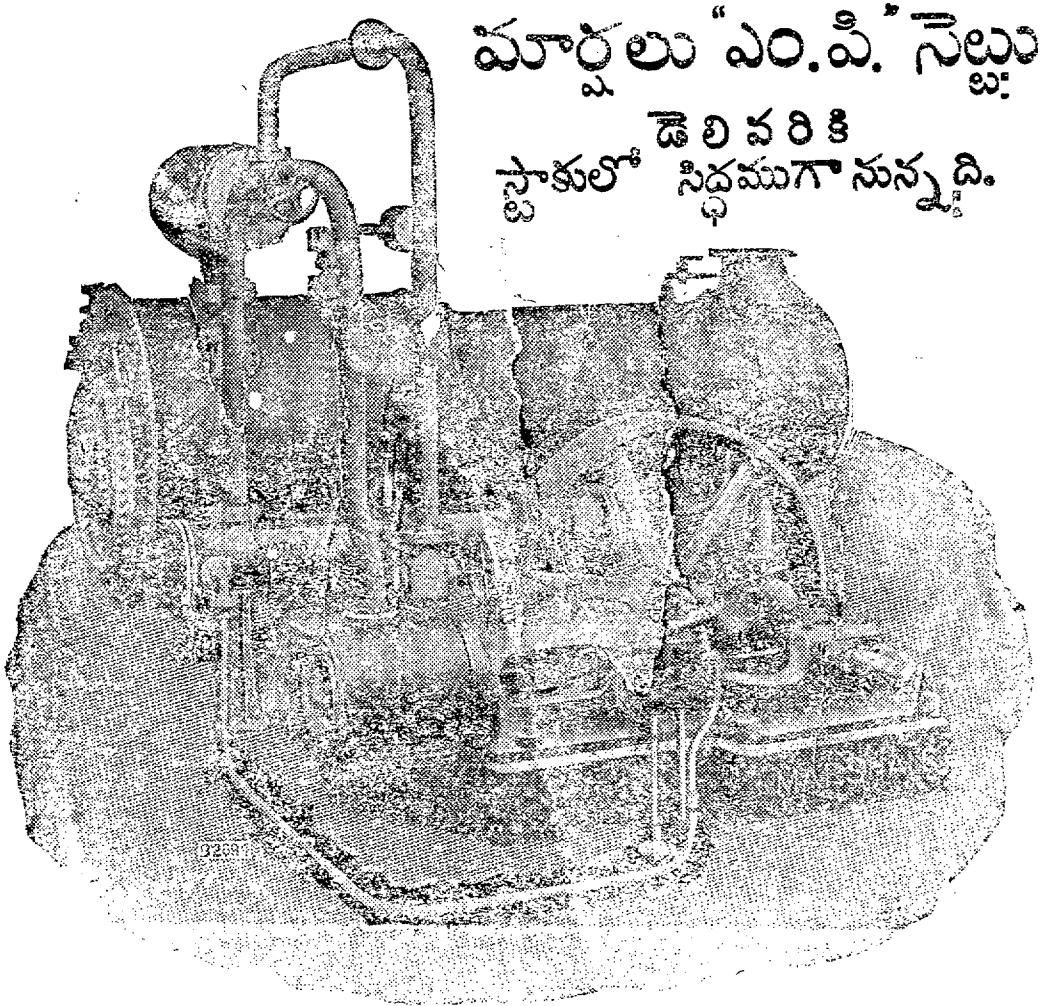

310103

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. ౩. } చెన్నపట్టణము 1921 వ సం॥ జూలై 3 తేది శుక్రవారము } No. 53.
సంపుటము. ౮ } దుర్గతి వామ సంవత్సర వైశాఖ మాస బహుళ ద్వాదశి ౧౨. } సంచిక. ౫౩.

మార్వలు "ఎం.పి." సెట్టు
డెలివరికి
స్టాకులో సిద్ధముగా నున్నది.

కాయలర్లు, ఎంజిను, సూపర్ హీటరు, స్టీం, వాటర్ వై ఎంగు
మొదలగువాటిలో వయిన ఉండునది మార్వలు "ఎం. పి." మార్కెట్ సెట్టు
యొక్క వివరణము ధరలకు ఇతర వివరములకు ఈ దిగువ చిరునా
మాకు దరఖాస్తు లంపుకొనవలెను. 1806

మార్వలు సన్ను టి కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

కాన్ఫెస్: బెజవాడా, తంజావూరు. నెం. 9. సెకండు లైను బీచ్, మదరాసు.

అమృతాంజనము

తలనొప్పి, దుశ్చికి, శిశువులకు, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని నామక మా అమృతాంజనమును వాడి నంద మోక్షమును పొందుదును. ౧౦౮ నెం ౦.10.0 అలాలు.

మోహిని తైలము

సీస 1-5 0.12.0.

తామర తైలము

సబ్బ 1-5 0.6.0

పండ్ల పొడి

డబ్బి 1-5 0.2.0

శిశువులకు వాడవలె.

బాంకాయ - మదరాసు

అతంకనిగహ మూలము

ఇది లోక ప్రసిద్ధముగా నున్న ఏ విధమైన వాడ్యము
కల్ప గాని అట్లునే మిగిలిన ఎల్లవస్తువులలో గొప్ప విషయముగా
ప్రకృత గుణములతో మృత్యువును జయించి గాఢ అధిక శ్ర
శక్తితో లేక కష్టించుట అవశ్యము లేదు. గాఢ తెలివినవలె
మొదటి.

తక్షణము

మా యొక్క మందుల వాడెలాంటి వాగ్దానము కలగవలదు.

వైద్యశాస్త్ర మునోపకార గోవిందజీ,

అతంకనిగహ యా.వి.వారియ్య, నెల, త్రావేటి, తంజావూరు.

టటో మోహిని

2833

మీరు బయటపెట్టిన కత్తికడకాక చాలా బడలికయందు నున్నందున నైకమైన పెద్దపిల్లల సింధులు
నడుచుచున్న వైపున ఈ ఆర్తము యుక్తయోగింపన మంచి రోజువువచ్చుచుండు వాడనకు యిచ్చి మనమన
అనందమును ముఖమునకు కాంతి నిచ్చును.

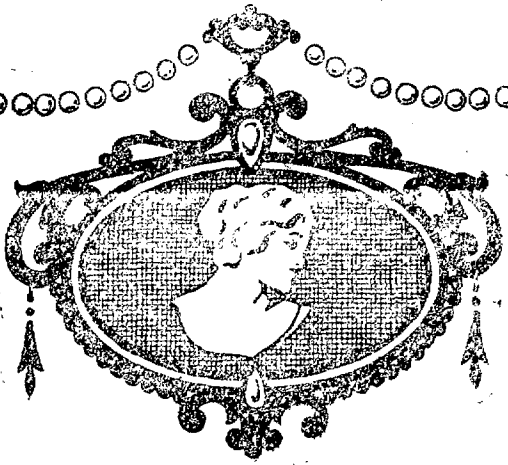
రోబినియా తైలము

వేదములనుబట్టి ఉత్తయోగింపనూ కత్తికడకాక చాలా బడలికయందు నున్నందున నైకమైన పెద్దపిల్లల సింధులు
నడుచుచున్న వైపున ఈ ఆర్తము యుక్తయోగింపన మంచి రోజువువచ్చుచుండు వాడనకు యిచ్చి మనమన
అనందమును ముఖమునకు కాంతి నిచ్చును.

టటో మోహిని ధర బుడ్డి 1-5 రూ 2, 1, 0.12.0, 0.8.0

రోబినియా తైలము ధర బుడ్డి 1-5 రూ 1.0.0

Shyam & Co, 9, Rander st, Madras. పియాం కంపెనీ, ఏ బండరుబీధి, మదరాసు.

'పర్ ఫెక్ట్' ముత్యములు

మేము చూచిన ఖరీదు తీసిపోని

కనితనము చూపించు నిపుణు లగు

పనివాండ్లు దీనిని చేసిరి.

క్రస్తుత కాలపు సౌందర్యము (Fashion)

కొంచునను కొరతదబడింద వలెనని కోరిక,

వచ్చి "పర్ ఫెక్ట్" ముత్యములను చూడుదు

లేక

వాటియొక్క వివరములకు

ప్రాయము,

నేటి సోయగపు పదలి.

పర్ ఫెక్ట్ ముత్యములను ధరించుదు.

సం	వర్ణన	రూ.	పా.
సం 105-1	పర్ ఫెక్ట్ ముత్యములను అంగారముతో సాగముగా చుట్టబడినది	40	0
	14 అంగుళములు పొడవుగలది		
సం 105-18	" " " " " " " " " " " "	55	0
	18 " " " " " " " " " " " "		
సం 1035	బంగారు అంగరము 8 పర్ ఫెక్ట్ ముత్యములు అడ్డముగా వెట్టి కట్టబడినది	38	0
సం 1084	" " " " " " " " " " " "	52	8
	2 " " " " " " " " " " " "		
సం 208-8	పెద్ద పర్ ఫెక్ట్ ముత్యములతో బొంబే చేపులతో సరిగా గుండ్రునట్లు అంగారముతో చుట్టబడినది	80	0
సం 204-1	" " " " " " " " " " " "	82	8
సం 214-1	" " " " " " " " " " " "	02	0
సం 224-1	" " " " " " " " " " " "	82	8
సం 219-1	రెండు పర్ ఫెక్ట్ ముత్యములు ముగ్గురు " " " " " "	35	0
సం 209-48	" " " " " " " " " " " "	25	0
సం 2002	ఒక పెద్ద పర్ ఫెక్ట్ ముత్యములతో కట్టబడిన బ్రూచ్ లేక స్కార్ఫ్	82	8
	2 అంగుళములు పొడవుగలది		
సం 2005	" " " " " " " " " " " "	40	0
సం 2005	" " " " " " " " " " " "	35	0
సం 108	10 పర్ ఫెక్ట్ ముత్యములతో కట్టబడిన శారము	75	0
సం 800	పర్ ఫెక్ట్ ముత్యములతో కట్టబడిన శరీరము	40	0
సం 2007	ఒక పెద్ద పర్ ఫెక్ట్ ముత్యములతో కట్టబడిన బ్రూచ్ లేక స్కార్ఫ్	40	0
సం 2004	2 " " " " " " " " " " " "	87	8
సం 1088	ఒక " " " " " " " " " " " "	27	8
సం 226-1	4 పర్ ఫెక్ట్ ముత్యములతో కట్టబడిన బంగారు అంగుళముల సాగము	35	0
	చక్కచుట్టతో అంచుదీసినది		
సం 245-1	ఒక పర్ ఫెక్ట్ ముత్యములతో కట్టబడిన అంగార అంగుళములు	80	0
సం 245-1	" " " " " " " " " " " "	80	0
సం 280-1	పర్ ఫెక్ట్ ముత్యములతో " " " " " "	35	0
సం 208-8½	" " " " " " " " " " " "	27	0
సం 288-1	" " " " " " " " " " " "	27	8

అడినన్ ఆండుకంవెని, లిమిటెడ్
మాంటు రోడ్, మదరాసు.

ది కృష్ణా సి మెంటు కంపెనీ, (లిమిటెడ్) (2627)

(1913-వ సంవత్సరము ఇండియన్ కంపెనీల ఆక్టు ననుసరించి ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)

మూలధనము : : : రూ. 25,00,000

వాటా ఒకటింటికి రూ. 10 లు వంతున 2,50,000 వాటాలుగా విభక్తమై యున్నవి.

ఈ క్రింద తెలుసుబడిన ప్రకారము చెల్లించవలయును:—

రూ. 2 లు దరఖాస్తుతోను, రూ. 2 లు మంజూరైనప్పుడును, తక్కినది కోరినప్పుడు దఫాతు రూ. 2 లు వంతున ఇవ్వబడును.
ప్రతి రెండు దఫాలకు మధ్య 3 నెలలకంటె తక్కువకాని వ్యవధియుండును.

జై రక్తములు

- (1) నివాస బహదూర్ గోవిందాను చతుర్వర్ణదాసు, వర్తకులు, బ్యాంకు, మదరాసు, తేర్కా.
- (2) ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు బి. ఏ. బి. ఎల్. సి. వి. ఇ. ప్లాంట్ల బేజు, మదరాసు.
- (3) ఏ. నాదయ్య శెట్టిగారు, వర్తకులు, మదరాసు.
- (4) భాగవతాచార్య ఎం. ఏ. కర్ణాద్ బ్రాహ్మ సాహెబ్ బహదూర్ గారు, వర్తకులు, మదరాసు.
- (5) కోటా అన్నయ్య నాయుడుగారు, వర్తకులు, గుంటూరు.
- (6) బి. రాజగోపాలాచారిగారు, వర్తకులు, మదరాసు.

బ్యాంకర్లు

- ఇండియన్ బ్యాంకు, మదరాసు, బ్రాంచీలు.
కాకా ఇండస్ట్రియల్ బ్యాంకు (లిమిటెడ్) మదరాసు, బ్రాంచీలు.
ఆ డి లు ర్లు
మెసర్స్ ఫ్రెజర్ అండు రాస్,
కార్పొరేట్ అండు రాస్, అగ్రికల్చరల్ బ్యాంకు, మదరాసు.
మానేజింగు ఏజెంట్లు
మెసర్స్ రాజగోపాల్ అండు రాస్,
సం. 16, కారల్ మర్చంటుబీధి, మదరాసు.

ప్రా స్పెక్టు సు

ఈ కంపెనీవాడు బెజవాడలో ఒక సిమెంటు ఫ్యాక్టరీని నిర్మించుటకు నిశ్చయించియున్నాడు. దీనికి తగిన కరీరము లన్నియు ఇక్కడ దొరకుటచే పెద్ద స్థిరములమీద నిర్మించినచో ఎక్కువ సిమెంటు ఇక్కడ దొరకగలదు. గవర్నమెంటువారికి కావలసినంత సిమెంటు నవ్వలు చేయటకు ఈ స్థలమునందు తగు ఏర్పాటు త్వరలో చేయబడును. బెజవాడ చుట్టుప్రక్కల నున్న రాయి నిల్వలుగల రసాయనశాస్త్రజ్ఞులచే తరీఫోధించబడి నిశ్చయించబడినది. వివిధ గతిగతి సిమెంటు తయారచేయుటకు ఈ రాయి తగినవిచ్చునని అనేకులు నుచో నిశ్చయిస్తున్నారు. ఇంగ్లీషువారు తయారచేయు దానికంటె ఇదిబాగుగా నుండునని నిశ్చయించబడినది.

కృష్ణామండలములో అనేక కావులలో రాయి దొరకినది కృష్ణానదికి కావున బెజవాడకు 82 మైళ్లదూరములో నున్న ముత్తూరు తీర్థాన్నిగమనములో దొరకు రాదు చాల నేలైనది. కావలసిన ఒడంబడిక నిశ్చయమైనది.

సంవత్సరమునకు 40,000 టన్నుల సిమెంటు తయారచేయునట్టి ఫ్యాక్టరీ కట్టుటకు రూ. 20,00,000 లు కావలెను. ఒకటన్న (6 పీచాలు) సిమెంటు తయార చేయుట రూ. 25 లు అగుచున్నది. ఒకటన్న సిమెంటు రూ. 100 లకు అమ్మబడుచున్నది. గనుక కంపెనీలకు చాల లాభము పొందవచ్చును. ఈ కంపెనీ డైరక్టరులు 1920 వ సంవత్సరము డిసెంబరు 30-వ తేదీన కమాన్వెల్త్ థాగముల సేర్వీసు కమిషన్. రెండవసారి కమాన్వెల్త్ మినిస్ట్రీ థాగముల సేర్వీసు చేసెదరు. గవర్నమెంటుకు కమాన్వెల్త్ రాబోవు కాలై మునునందు క్యాపిటలమును ప్రారంభించెదరు. చందా వాడుకగా తర గోరువారు మద్రాసు, పొగదాల బీధి, 16 వ నెంబరు భవనమునందును, మానేజింగు ఏజెంట్ల త్వరలో దరఖాస్తు లంపుకొన వలెను.

బట్టలరకములో మీకు కావలసినది

1880 నం.

స్థాపితము

ఎడన్ మల్ లేఖరాజ్ - విలువ గల న ర కు లు దొరకు న్నలము.

కొన్ని పండ్లలోనే యిక్కటి కద్దరికి తగినట్టివి, నమ్మకమైనట్టివి, విలువగలవి అగు బట్టలు మావద్ద దొరకు నను విఖ్యాతి మా కేర్పడినది. తక్కువ ధరలో మంచిది తక్కువ మావద్ద దొరకు నను నమ్మకముతో వేలకొలది కాతాదారులు మా యొద్దకు వచ్చి వచ్చుచున్నారు. దీనివలన మా కుక్కాహము మెండైనదిగాన, మే మీ విఖ్యాతిని నిలుపుకొనుట కేమియును వెనుదీయుట లేదు. మా వద్ద పుడగులకు, స్త్రీలకు, పిల్లలకు గూడ నుపయోగించు మంచి రకములు వట్టు, నూలు, ఉన్ని, వారబట్ట లనేకములుగలవు. మీరు స్వయముగా వచ్చి చూచిన వాని విలువ తెలియ గలదు.

విలువగల పట్టుబట్టలు

నూలు బట్టలు

చీరలు	రకములు	అంగవస్త్రములు	షర్టుబట్టలు	ధోవతులు	జుబ్బనులు	పొయిలులు
దావణీలు	ధోవతులు	పువ్వులుచారలుగుడ్డలు	కోటు	అంగవస్త్రములు	దుప్పట్లు	చుజినులు
పావాడలు	కోటుగుడ్డలు	ముఖమలు గుడ్డలు	చెక్కులు	తువార్లు	పాటినులు	ట్రిస్లు
బాకెట్లు	వర్షగుడ్డలు	ఉరకవేయదగిన పట్టు	మల్లలు	కేంబ్రేకానులు	క్రెటోనులు	అద్దకపుకానులు

జపాను, చీనా, ఇండియాదేశములం వన్ని భాగములనుండి వచ్చిన రకములు గూడ మా యొద్ద నున్నవి.

ఎడన్ మల్ లేఖరాజ్ ఆంధ్ర కో., జపాను సిల్క్ హౌసు,
44, రత్న బజారు రోడ్డు, మదరాసు.

Eidanmal Lekhraj & Co.,
JAPAN SILK HALL
44 Rattan Bazar Road, MADRAS.

పాన్సువిన్నెకు తోకచుక్క.

జూను మాసములో నెదురుచూచుట

జూను మాసములో ధూతుకేతు సంవత్సరము జరిగ గలదు. యో, కర్మక జరుగు నదియో, కొన్ని వ్యాపకాలలో కొన్ని వారములందు మా చనువుచుంటిమి. తత్సంఘర్షణ మా నలన గలగు సరివ్రములు వినువారలకు అదేమి జుర్రుచున్నట్లు కర్మింపబడినది. ఎవ్వడో సంఘర్షణమునకును విని యుంటి మి. అట్లుజరిగిన ప్రయోగమేమి యి వెల్లడయిందోచూడు. ఈ తోకచుక్క విషయమై వివర వర్ణన గార్ల బట్టి చూడ గా నట్టి సంఘర్షణమేమియు నుండదని నిశ్చయమగుచున్నది.

1819 వ సంవత్సరములో పాన్సుగారు మాస్పిరినులో నోరూతుకేతువున కనిపెట్టిరి. కొంతకాలమై వివర నని తక్కి సంవత్సరములు మాస్పిరినులో తిరుగుచు యిన్నిగారు గురించియుండిరి. 1826 వ సంవత్సరములో విన్నె గారు పాన్సుగారి అబ్జర్వేటరీలో నోర ధూతుకేతువున కనిపెట్టిరి.

ఈ చుక్కలను పాన్సుగారు కనిపెట్టినవానిని తోన్సి యందుకుటే రెండుకు ఒకటియే యని యాచన చెప్పెను. 1869 వ సంవత్సరములో విన్నెగారు తురల నీతోకచుక్క నుజూసి, తాను యిదితర కనుకొన్నచోట్ల యందుకుటే రెండుకు ఒకటియే యని నిశ్చయించుకొనినది. అందుచేతనే వానిని "పాన్సువిన్నెకు తోకచుక్క" అని యనుచున్నాము.

ఈ పాన్సువిన్నెకు తోకచుక్కయొక్క శక్తి మేరకుగా నది నెమ్మది నెమ్మదిగా పెద్దదవుచున్నది. ఇది మొట్టమొదట కనిపెట్టినపుడు మూర్ఖులను దగ్ధుగా నుండి భాగము భూమికి గూడ అందుబాటులోనే యుండెను. ఇప్పుడది భూమిమీదనే యున్నదనియు, భూమిలో కొంతభాగ మదే యున్నది తెలియచున్నది.

1916 వ సంవత్సరం జూను మాసములో నా తోకచుక్క మూర్ఖులకద్దకు వచ్చి రెండు నక్షత్రములమీద నున్నదై నచో తిరుగుచున్నపుడు భూమి మూర్ఖుల వాతవిభాగమున నుండెను. ఆ తోకచుక్క తిరిగివచ్చునపుడు భూమి తొమ్మిది మాసములైన వివర వచ్చెను. ఈ సంవత్సరము ఆంధ్ర తోక చుక్క వర్ష కల్గి యింకా వివర పరిశోధనకు ఆ ఛానమునకు రావచ్చును.

సంఘర్షణ మెట్లే?

1918 వ సంవత్సరములో మాస్పిరినిద్ద నుండి యొక యో దూరమున పాన్సు విన్నెకు తోకచుక్క తిరుగుచున్న పుడు బృహస్పతి దగ్ధుగా వాయెను. ఆనక్షత్రము తోకచుక్క నాగర్మింపియునుటచే దానికథలు కొంతవరకు మారి యుండవచ్చును.

ఈ వారమునకు తోక తోకీకాస్త్రములు ఒకనెలకుం తిరుగు, యీ ధూతుకేతు వెళ్ళుచు తొంగిరావలె యని యోచించుచుండిరి. తునము తానికి ఒకనెల ముందుండవచ్చును; అ యితే సంఘర్షణ మా నవచ్చును; లేదా మా నెత్తిమీదగా పోవచ్చును. ఇట్టి యుద్ధములు చేయటం కెన్నియో కష్టము గలవు.

ఇంకొక జవయ మేరంటే పోనీ, సంఘర్షణ మే యై నచో నేనునుకొని ధూతుకేతుస్వభావము తున కెట్లుగా తెలియదు. కాని ధూతుకేతువునకు, తొక్కుచునకు నుంబా ధము కల దని మాత్రము మనకు తెలియను. ఏకేమాదికి పథ

మీలో రెండుకు మూర్ఖుల చుట్టును తిరుగును. భూమి యొక్కపైతే ధూతుకేతు తిరుగును. జూను మాసములో ధూతుకేతువు కల రాం త యు ఉ ల్పముల మూట యిదియు, ఒక్కొక్కటి ఇరుక రేనువంత యుండు ననియు తోచుచున్నది. కానియు జరుగుకొలదిని ల ఉల్పములగుంపు విడివిడియై ఆధముతో వానియంతకు నని తిరుగుచుండును. ఆ తథ్యమును భూమి చాటినపుడు ధూతు కేతువు ఆవోటునుండిపోయినది యీ యెల్లములలో మేక వానిలో నొక్కొకటి వచ్చును. వానియొక్క భ్రమణవేగము తులన నని భూమి వేగము గూడ తా దగ్ధుగ మను నిష్ప కవేగమును. ఏవో కొన్ని పెద్దవి తత్వ మిగిలిన భూమి తా కక మనునదే అనియుచున్నాము. వీరినే మనము ఉల్పములు (రాండు పక్షిప్రములు) అనెదము.

1916 వ సంవత్సరములో పాన్సువిన్నెకు నక్షత్ర కథమును మనము చాటి పుడు యీ యెల్లముల లొకేతిన రాతెను. అప్పుడు మనము ధూతుకేతువునకు తొమ్మిది మాస ములు వెళుకొంటిమి. ఈ సంవత్సరము 10 రోజులు ముందు ఉండును. అందుచే ఈవిషయమై భాగం చూడవచ్చును. నదిని తలమీదుగా నెట్లు నిర్వచించు మనకు తెలియక ను మనము ఆధూతు కేతుపొందవచ్చును బాగుగ చూడ వచ్చును.

మన మిదివరకు చాలీధూతుకేతువుయొక్క తోకను మాత్రము చూచితిమి. ఇంతర కెన్నియో యిట్లే చూచియుంటి మి. కాని మనకు తెలిసింపరచుటకు ధూతు కేతువు కలయా దుగా నానీ, యిప్పుడు జరుగుచున్నది యిట్లు దగ్ధుగాగాని యొక్కమును కల్గలేదు.

(వెన్నుమిల్లరు గెడెలు)

దర్బాంగా పురపాలక సంఘ సభ

దాక్షిణ్య గమన గురి వివాదముల విజ్ఞప్తి ది. చక్రవర్తిగారు పాట్నూరాజ్.—1వ దర్బాంగా పురపాలక సంఘము సభలో సభ్యుల లభ్యులకుగ (బుద్ధింపిరని తెలియచున్నది. ధర్మిలాసన సభ సభ్యులకు ఆచరణప్రసన్న సిన్హాగారు సభాధ్యక్షతవహించిరి. దాక్షిణ్యగమన గూడ సర్పాంచర వివాదముల విజ్ఞప్తిచేసేపెట్టుకుట చోమమంబర నెలవిచ్చియుండనూ దదనియు, అందుకు విజ్ఞప్తి తీర్చివైస ప్రతిపాతక సహించ వలయు ననియు దాక్షిణ్య గమనగారు ఆ విజ్ఞప్తి ప్రజే పెట్టి యుండనూడ దనియు తీర్మానములు గాదింపబడినది.

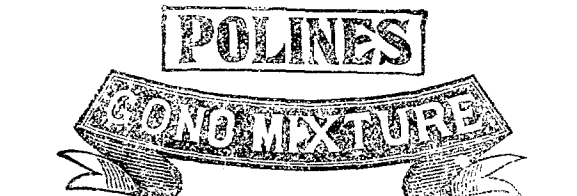
మనకేతువులోన, అస్సాంతకేతువులోన (కభ్యక్తు మారిచే తగినవింపదినపాతకాలములమీద అధ్యక్షు లందరు క లక్ష్యాధ్యక్షులద్యాలముపురపాలకులందు ఈ నెల 9, 11, 12 తే దులందు సమావేశమగును. ఇట్టియ పాతకాలములకథాలో పా థ్యాముల అందరు గమనము 7వతేదీన సభచేసి కాస్త్రీయమ గురిద్దరును గురించియు, కృత్రిమద్దను గురించియు, కొన్ని తీర్మానములకు గానించి. ఈసభావార్యకమునుగురించి 2 న-దాస్యూర్ గారు మాన్యనేటిగురుమిట్టిండు (వాసిది. ఈ పాంతకీక కృత్రిమద్దలకు గాను నేర పాతకాలముల స్థాపిత సభనకులేదు. ఇట్టిది పాతకాలములోనే ఈవిద్దలకు గలక వలయును. ఈవిద్దలకు నేట్లుకుట తగినట్లు ఇంతకు ముందున్న వివ్యా విభాసమును చూచినేమిట నిశ్చయింపబడుచుచుం ది యిట్లు మున్నది. అని వైసురాస్యూర్ గారు ప్రాసించిరి.

తాతా పార్మికామిక బ్యాంకుసభ
XOXB గోళము.

బొంబాయి, జూలై 1:—ఇంతకుమునుపు నిలిపినచుం దిన సభ సమావేశము పాతకాస్త్రము సమావేశమయిండు. మొదటి రోజుకన్న కనుకీవచ్చిని చక్రవర్తిగారు. వాటాదారులందరు దృఢమును ముల్లై సభకు వచ్చిరి. సాంకేతిక తెక్కల బహిర్ద బొంబాయి చాతురుతి అంగీకరించి నట్లు అధ్యక్షులు ప్రారంభములో చెప్పెను. కంపెనీసభ్యులలోనున్న బహిష్కరితుల నతీకివేసిన తక్షణమే కంపెనీసభ్యు క్షిప్రపునని ఒకసభ్యు డునుచుండిరెడ- ఈతరవాదగురించి ముందు తెలువనందున దీనిని ఉపసాదించుటకు వీలలేదని అధ్యక్షులు తెలిపితి నెను. ఆరమ్యప్రాంగువారల దైర్ఘ్యముగా తిరిగి వెన్నుకొనకలయునని ఒక మంబ డువహించెను. మొదటనేతలు (క్రక్షించగా, ఈదైర్ఘ్యము బొంబాయిలో ఉన్నను లండనులోనున్నను బ్యాం కుకు కను ఉపయోగించునని అధ్యక్షులు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

ఇతని బయట ముఖాద్దీ ముక్ గాజ్జాయుల ఎన్నుకొనకల యని చని కె. వారి యాకగా ఉపసాదించిరి. వాటివ్యవహార లై నే నట్లు చే ముటగాను. దైర్ఘ్యములో వాటాదారులకు నిశ్చయములేదు. ముఖాద్దీ ముక్ గాజ్జాయుల వాటాదారులకు కమనకాస్త్రము కలదు. వాటికి అరని ఎక్కు కొనకలయును- అని అరడు చెప్పెను. క్రియముగలేదని అధ్యక్షు లీతీర్మానము ను కొట్టివేసిరి. అయితాస్త్రములు ఇట్లు అణగకొట్టనూడ దని వారియారగాని నిరూపింపునని చెలిసిరి కాని ఆరయోగము లేనచోయెడల, కష్ట మేం గందరగోళము, గలభాప్రారంభించెను.

బొంబాయి వాసన సభాసభ్యులగు యన్. యం. డుమేసి యూ వాసునభ సలిపివేసి, ఒక వారము రునవార జరిగవలయునని ఉపసాదించిరి. గలభాపాద్మిపాయును. వోటుకు వెట్టుగా, ఈ ఉపసాదన అంగీకృతమయ్యెను. 2వేయిమంగళవారము సభ తిరిగి జరుగును.

16 సంవత్సరముల నుండి చాల ప్రసిద్ధి చెందినది. ఈ వైద్యము గమనము మొదట అన్న విధములైన నెగరొగములకు గానెండిగా చెప్పబడినది. ఇది ముక్తసిద్ధమై న తుమూతికలనల మాత్రమే తయారుచేయుచున్నది. ఒక మోతాదు నేదించిఉపశమనము ఇచ్చును. 12గంటల కాలములో వ్యాధిని ఆపును. ఆంధ్రులలోపలలో వ్యాధిని నిర్మూలము చే యెను. ఇంతకుముంది ప్రాయశఙ్కరము. ఒకసీసాచుండు తెస్సిం చుచున నేదించినదిన రోగులకే అవశ్యమయినది గుణమును తెలియగలదు. పోస్టువార్షికో నవ- బుడ్డి 18 డ 37.0 రెండింటికి గు 6-10-0 మూ-20-0 డ 9-12-0 మాత్రము. ఈ క్షరములు యింగ్లీషులో ప్రాయములు యుచునను. D. Polines & Co. Chemists, No. 5 Harimohan Roy Lane Calcutta.

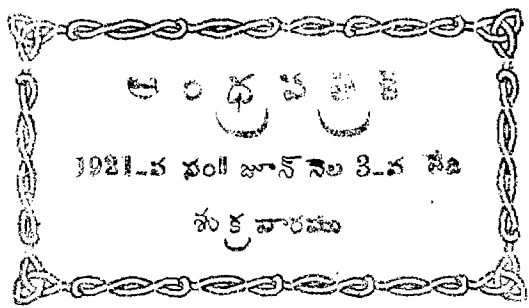
ఎమ్. హెచ్. రావు లిండువన్స్, చాకినాడ.

ప్రకటన

ఈ పత్రికము పోస్టాఫీసు నెలపు అగుటచే, మా పాఠ్యాలయము మూయబడును. అందుచే ఆంధ్ర పత్రిక వెలువడదు. సంపాదకుడు.

విన్నపము

ప్రచురజ్ఞము పంపెడి లేఖలను సాధ్యమై నంత సంతకముగ వ్రాయుటకును చిరునామా యందు వ్యక్తులపేరును జేర్చును "సంపాదకుడు" అనిమాత్రము వ్రాయుటకును లేఖకులు ప్రార్థితులు. సంపాదకుడు.

రవీంద్రుని సందేహము

కవిశేఖరడగు రవీంద్రుడు, సహాయనిరాకరణోద్యమమును దూరమునుండి వీక్షించుచున్నాడు. దాని నిజస్వభావమును గ్రహించుట కతని కవకాశములు దక్కువ. హిందూదేశము సందే, ఈ యుద్యమము గూర్చి అసత్యము లనేకములు వ్యాపించుచున్నవి. ఏ తీరున నయినను, దాని పవిత్రస్వభావమును మరుగుచుచుటకు, ప్రతికూలుకు విశ్వప్రయత్నముల జేయుచున్నాడు. ప్రతికూలుకు ఒకరితో నొక రనేకవిషయములలో నేకీభవింపక బోయినను, నూతనోద్యమముపై తల యొకరాయని వినరుట నెకపనిగ బెట్టుకొని నారు. ఆంగ్లో హిందవుల ప్రాతికూల్యము నర్థము జేసికొన వచ్చును. మితవాద పత్రికలు అధికారుల వైపునకు మ్రొక్కుచుండును గనుక, అవి ప్రతికూలముగ నుండకదప్పదు. దేశమంతయు ప్రస్తుత సంస్కరణములను బహిష్కరించు చున్నపుడు, మితవాదులు వానిని చేపట్టి అధికారపదవులను బడసియుండుటచే, మితవాదపత్రికలు నిరాకరణోద్యమమును నిరసింపక దప్పదు. ఒక్క విషయమును మాత్ర మంగీరింప వలసియున్నది. గాంధీ మహాత్ముని కీ పత్రికలు దురుద్దేశము నారోపించుటలేదు. కఠినదండవలకు పాల్పడవలదని, ఈ పత్రిక లపుడపుడు బోధించుచున్నవి. అయినను సంస్కరణములను సమర్థించుటలోను, నిరాకరణోద్యమమును నిరసింపుటలోను ఈ పత్రికలు చూపెడి పట్టుదలను, ప్రభుత్వమువారికి వారిధర్మమును నిష్కర్షగ దెలుపుటయందుగాని, ప్రజల జన్మస్వాతంత్ర్య సంరక్షణ మత్యంతావశ్యకమని దెలుపుటయందుగాని, పంజాబు కిలాఫాత్ సమస్యలు పరిష్కార మయినగాని దేశమున శాంతి చేకూరదని నివేదించుటయందు గాని, ప్రజల దృఢస్వరాజ్యాభిలాషను వ్యక్తపరుచుటయందుగాని, జూపుట లేదు. సహాయనిరాకరణ సాధనమును మితవాదులంగీకరింపక బోవచ్చును. అధికారులకు విన్నపములనంపి తన్మూలమున కార్యసాధనము గాంచుటయందు, వారి కెక్కుడు విశ్వాసుండవచ్చును. కాని నిర్మోగ మాటముగ, ప్రజాశయములను ప్రభుత్వమువారికి దెలిపి, దేశమునందలి సిజిఫిటిని

వారికి స్పష్టముగ నివేదించుటకు వారేల వెనుదీయవలయునో తెలియకున్నది. తామువిశ్వసించెడి సాధనముల నయినను, వారు కానుగ నుపయోగింపక, ప్రస్తుతసందిగ్ధ సమయమున అధికారుల నిర్బంధచర్యలకు కరోక్షముగ తోడ్పడి, వారు దేశమున కపకారము గావించిరనుటకు సందియములేదు. మితవాదుల యందు దృఢ నిశ్చయము గనుపించుచున్నది. వారు ఏయెండ కాగొడుగుపట్టుటకు కారణ మెద్దియో గ్రహింపవచ్చును. కాని, న్యాయుండి యాపత్రికయు, బిసెంటమ్మగారును, వారియనుచరులును యవలంబించిన నడవడిని ఏవిధమున సమర్థించుటకును వీలు గనుపించుట లేదు. బిసెంటుగారు హిందూలు యుద్యమము నారంభించిన పిమ్మట, ఆమె యనుచరులు బిరుదుములను విసర్జించిరి. ప్రస్తుత విద్యాలయములను బహిష్కరింపవలెనని బోధించిరి. స్వదేశవ్రతావలంబన మవసరమని చాటిరి. జాతీయపాఠశాలలను నెలకొల్పిరి. హిందూదేశస్థితిని ప్రెసిడెంటు విల్సను గారికి దెలిపిరి. తుదకు సాత్వికనిరోధ మవలంబించుటకు గూడ నిశ్చయించిరి. సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధి యవసరమని వాదించిరి అట్టివారే, బిరుదుములను విసర్జించి, స్వదేశవ్రతము నవలంబించి, జాతీయ విద్యుతు వ్యాపింపజేసి, స్వరాజ్యమును ప్రతిష్ఠింపుడని బోధించుచున్న, గాంధీని, కాంగ్రెసుసభను, నేడు నిందించుట విచిత్రము. నిరాకరణోద్యమమును విమర్శించుటతో నాగిన సంతసమే. అందుకు బదులుగ గాంధీని, ఇతరనాయకులు, అనేక దురుద్దేశముల నారోపించుచున్నారు. వారిని శిక్షింపవలయునని అధికారులను పడేపడే హెచ్చరించుచున్నారు. ప్రెస్టు ఆక్టు కమిటీవారి ఎరుట సాక్ష్య మిచ్చుచు, దేశద్రోహియగు గాంధీని శిక్షింపక విడచిన ప్రెస్టుఆక్టును రద్దుజేయుటయే భావ్యమని, బిసెంటుగారు వక్కాణించి యుండిరి. గాంధీ నేతీరునయినను శిక్షలపాల్పేయుటకు ప్రభుత్వము వానిని పురికొలిప దోసమునకు పాల్పడగూడదని, బెంగాలీపత్రిక సయితము బిసెంటుగారిని మందలించినది. మరికొన్ని మితవాదపత్రికలు బిసెంటు గారి వర్తనముజూచి, తల వాల్చుచున్నవి. న్యాయుండియాపత్రిక గాంధీ దూషణముతో ననుడినము నిండిపోవుచున్నది. ఇట్టివ్రాతలతో సం తృప్తిజెందక, పటములమూలమున గూడ న్యాయుండియాపత్రిక తన ద్వేషమును చూపుచున్నది. గాంధీ వాక్యముల కన్నిటికిని, ఈ పత్రిక యపార్థము జేయుచుండును. ఈ పత్రిక గనుపరచెడి విరోధ భావమునకు, గాంధీపై గల ద్వేషము తప్ప వేరు కారణము గనుపించుట లేదు. న్యాయుండియా పత్రికా వ్యాఖ్యానములు, మితవాదులకు సయితము రోతగలిగించుచున్నవి. ఇండియన్ సోషలు రిఫార్మర్ మొదలగు పత్రికలు, వీనియందు సారము లేదని పలుమారు దెలుపుచున్నవి. గాంధీగాని, తదితర నాయకులుగాని, ఈ పత్రికకు జవాబు చెప్పనంతటి శ్రమకు పాల్పడుట లేదు. హిందూ దేశమునందే, ఇన్ని విధముల దురభిప్రాయములు వ్యాపించుచుండ, యూరపుఖండమునం దిట్టివి అనేకములు వ్యాపించుట వింతగాదు. నిజవర్తమాన మక్కడ దెలియుట దుష్టరము. ఇట్టి వార్తలపై రవీంద్రు డాధారపడి యుండుట సహజము. ఉద్యమము ద్వేషబద్ధమయిన దనియు, సంకుచిత మయినదనియు, తన చుట్టును ప్రాకారమును నిర్మించుకొని ఇతరులను దేశమునకు రానియకుండ జేయ ప్రయత్నించుచున్నదనియు, విశ్వమానవ భావమును పారద్రోలి జాతీయ భావము నాస్థానమునందు ప్రవేశపెట్టుచున్నదనియు, ప్రవృత్తి

మార్గమునుండి దూరముజేసి ప్రజలకు సన్మాన మిప్పించుచున్నదనియు, మొదలగు నపవాదము లనేకములతో నిండిన విషయములు మాత్రమే, రవీంద్రునికి జేరుచున్నవి. ఇందుకు దోడుగ, శాంతి నికేతనమును గూర్చియు, నిరాకరణోద్యమము గూర్చియు అసత్యవార్త లనేకములను విడువకుండ కొందరు బంపుచుండిరనియు, వీని నాధారము చేసికొని రవీంద్రుడు తన మనోవ్యాకులమును స్నేహితులకు ఆంతరంగిక లేఖలలో దెలిపెననియు, ఆ లేఖలు బహిరంగముగ ప్రచురింపబడునని వారు కలనయినను తలచియుండరనియు, సర్వేంటుపత్రికకు శాంతినికేతనమునుండి యొకవి లేఖకుడు వ్రాసి యుండెను. ఇందునుబట్టి సత్యము గోచరించిన పిమ్మట, నిరాకరణోద్యమముకట్ల రవీంద్రునికి గల యపోహలు దొలగిపోవునని నమ్మవచ్చును. నిరాకరణోద్యమ సంకుచిత స్వభావముగూర్చి వారికెట్టి యపోహలున్నను, ఉద్యమము పవిత్రవంతమయిన దనిమాత్రము వారు గ్రహింపగలిగిరి. బ్యారిసాలు సమావేశమున, బిషినచంద్రపాలుగారు గాంధీపై దూరమాలోచింపక జేసిన విమర్శనములను రవీంద్రుడు శాంతినికేతనమున కిటీవలవ్రాసిన లేఖలో సీరికన, ఖండించెను. "మనదేశపు రాజకీయ స్థితి గూర్చి, నాకు అప్పుడప్పుడు కొన్ని వార్తలు దెలియుచుండును గాని, ఇంతదూరమునుండి సందర్భములు స్పష్టముగ గోచరింపకున్నవి. అందుచే, వానినిగూర్చి ఇతిమిత్యులు సభిప్రాయమును తెలుపజాలను. ఇటీవల, బిషినచంద్రపాలుగారి అధ్యక్షోపన్యాసము నాకుజేరెను. దానినిబట్టి ఒకపక్షమువారి యభిప్రాయములుమాత్రము తెలిసినవి. కాని, రెండవపక్షమువారికథను పూర్తిగను విస్మయముగను తెలిసికొనుట కవకాశము లేదయ్యెను. వంగదేశపు స్వదేశోద్యమమును ప్రస్తుతోద్యమముతోబోల్చుచు, బిషినచంద్రపాలుగారు, వంగదేశోద్యమము నాస్తికముగాక, ఆస్తికమని దెలిపెను. ఈసంగతి నా కతిశయోక్తిగ గనుపించుచున్నది. ఆకాలమున నేనునువిషయమై మొరబెట్టియుంటిని. ఆకాలమున నామొర నాలకించెడివా రెవరును లేరయిరి. ఆకాలములో నేను వ్రాసిన విషయముల జూచిన, సంగతి తేటపడును. బహిష్కారము నవలంబించి, ఆంగ్లేయులకు హానిజేయుటయే, వంగదేశోద్దేశమైయుండెను. నేనొక్కడనే ఇందుకసమ్మతిజూపియుంటిని. స్వరాజ్యమునకు, మనప్రయత్నముల మూలముననే బునాదులను స్థాపింపవలెనని నేను హెచ్చరించియుంటిని. విద్యార్థులు నావద్దకు వచ్చినపుడెల్లను, వారికటులే సలహా నొసంగితిని. గ్రామములకు వెడలి దేశసేవజేయుడని వారినికొరితిని. నామాటలను వారెవరును లక్ష్య పెట్టలేదు. మిలో కొందరి సహాయమున స్వతంత్రముగ ప్రయత్నించి, చేత పగువంతవరకు స్వకరిచాలనమును ప్రతిష్ఠింప దల పెట్టితిని. కాని, విషయము గాంచలేక బోతిని. వంగదేశమందుకు సంసిద్ధముగ నుండకబోవుటయే కారణము. కలకత్తాలో నే నీ విషయమై జేసిన ప్రయత్నములను, బిషినచంద్రపాలుగారు ఎరిగియే యున్నారు. నేను సమావేశపరచిన సభకు వారు గూడ పచ్చినటుల జ్ఞాపకము. కాని, నేను వారి తోడ్పాటును గొందజాలనయితిని. విధ్వంసమునే పనిగ బెట్టుకొనిన, 'సంధ్య' పత్రిక దేశహృదయము నాకర్షించెను. స్వదేశీ సమాజమునందు, నేను వ్యతిరేకాభిప్రాయమును దెలుప ప్రయత్నించితిని కాని దేశము నా మాటలకు చెవియొగ్గలేదు. సందర్భము లిటులున్నను, బిషినచంద్రపాలుగారు గాంధీమహాత్ముని నిరాకరణోద్యమమును నిరసించి, వంగదేశ స్వదేశ

శోధ్యమమును పొగడుట, నాకు అధ్యయనము, అన్వయమునియు, తోచుచున్నది. రెండు యుద్ధమములును, వక్రప్రకృతి గలవనినాయూహ. రెంటికిని భేదమిది. నిరాకరణోద్ధమమునకు గాంధీ మహాత్ముని మహాత్మ్యతలము, మూలశక్తి యగుచున్నది. వంగదేశోద్ధమమునకు, బహిష్కార న్యాయమును నిరోధంబు బూనిన విరోధ శక్తియే, మూలశక్తియయ్యెను. ఉన్నత శీలము నందు ఆస్తికభావ మిమిడియుండును. ఇతర విధములలో, నిరాకరణోద్ధమమున శక్తి లోపము లున్నను ఈ దిక్కున దానివిజయము అఖండముగ నుండును. దానికి గల నీ గొప్ప తనము చేతనే, హిందూదేశ హృదయము నది కదల్చి, బంధింప జేయగలిగెను. గాంధీమహాత్ముని నిరాకరణోద్ధమము వంగదేశపు స్వదేశోద్ధమమున కన్న చాల గొప్పది."

వివేచనాంధ్రులగుటకే గాక, గాంధీమహాత్ముని ఉద్ధమము కవిశ్రవంతమయిన దనియు, వెనుకటి వంగదేశోద్ధమము కన్న దీనియందు విశేషము కలదనియు, రవీంద్రుడు గ్రహించుట భావ్యముగనున్నది. రవీంద్రుని బాధించెడి ఇతర సందియములు నిరాధారములని, కనుగొనవచ్చును. హిందూదేశము తన గృహమును తాను చక్క పెట్టుకొనుట, ఇతరులను ద్వేషించుట యనిపించు కొనను. విశ్వమానవభావమునది యిట్లు పడ జాలదు. రవీంద్రుడు, పాశ్చాత్యదేశములందు, పలు లెడి జాతీయభావపు స్వభావమును బట్టి, హిందవ జాతీయ భావమును నిర్ణయించు చున్నాడు. ఇది సరికాదు. ఎల్లరకును జాతీయభావ ముండదగినదే. దానిని తుడిచివేయుటచే, లాభ మేమాత్రము గలుగదు. పాశ్చాత్య దేశములలో జాతీయభావము గడ్డకట్టి, విశ్వమానవ భావమును మరుగుపరచినది. ఇందుకు, వివిధజాతుల స్వార్థపరత్వమే, మూల కారణము. ఒకజాతి, తన సౌభాగ్యముతో బాటు ఇతరుల సౌభాగ్యమును కూడ పెంపొందించి, తన్ముఖమున లోకకల్యాణమునకు పాటుబడుటకు బదులు, మరియొక జాతిని పీడించి దాని వినాశ నము నాధారపరుచుకొని ముందుకు రావలయునని ప్రయత్నించుటచే, యూరపు ఖండమున జాతీయత యనిన, కంటగింపు కలిగెను. జాతీయత ఘోర యుద్ధములకు కారణమయ్యెను. ప్రపంచక్షేమ మునకు గాక, ప్రపంచ సంతోషమునకు మార్గము జూపెను. పాశ్చాత్య ప్రపంచము తనలోపమును మెల్ల మెల్లగ గ్రహించుచునే యున్నది. నానా రాష్ట్రసంఘ నిర్మాణము వలన విశేషలాభము లేక బోయినను, పాశ్చాత్య ప్రపంచము జాతీయభావ మును విశాలపరుచుట యావశ్యకమని గ్రహించె ననుట కిది తార్కాణము. ఇట్టి స్థితిలో జాతీయ భావమును సమూలముగ నాశనముజేసి, విశ్వ మానవ భావమును పెంపొందించుటకు ఏలుండుదు. రెంటికిని, విరోధ మెద్దియులేదు. ఒక దానిని విడిచి మరియొకటి వ్యాపింపలేదు. రెంటిని సమన్వయము జేసి, రెంటికిని గల సరియగు సంబంధ మును గ్రహించుటయే, మన ప్రధానకర్తవ్యము. నిజమగు జాతీయభావమును, నిజమగు విశ్వభావ మును, అన్యోన్య్యాశ్రయముగలవి. ఆరెంటిని సరియగు స్థానమునందుంచి, లోక కల్యాణమును పెంపొందించుటకై, గాంధీ మహాత్ముడు పాటుబడు చున్నాడు. నిరాకరణోద్ధమము యొక్క మూల తత్వ మిదియే. ప్రపంచమునుండి హిందూదేశ మును వేరు పరుపవలయునని, గాంధీమహాత్ముని తలంపు ఎంతమాత్రముగాదు. హిందూదేశము, తన ప్రత్యేక లక్షణములను కోల్పోవక, లోక శ్రేయమునకు పాటుబడ వలయుననియే, వారి

30-వ గుంటూరు మండల సభ

శనగపల్లి రామస్వామి గుప్తగారి అధ్యక్షత క్రింద పొన్నూరు గ్రామమున

జూన్ నెల ౧౦ ౧౧, ౧౨ వ తేదీలయందు జరుగును

అసహాయోద్ధమము

భిలాపతు నమస్క

మానవ యమాన, గారి ఆభిప్రాయము

వెనుక మెచ్చునట్లు ప్రభుత్వమున యిప్పుడు రీడింగు ప్రభుత్వ ప్రభుత్వమును గూడ హిందూదేశము నందలి మహాత్ముల కక్షను తేలికపెట్టి, తుదిమయమున యిండి యామంత్రి మాంటాగూగారు చేసినంత తనివరి యుద్ధమును చేసియుండదు. వెంట్రీ మొహపాటేమియో నీకియో, పాడ్డా) బాను మరల రాబట్టకలెను. ఉర్దూ ప్రతిఘటన కొరకులేదు. ఇప్పుడు ఆసియాలో కాని స్థానం తేలికపెట్టిన ప్రభుత్వం ఆసియాలో కర్మములకు ఉండవచ్చునని వాదించుచున్నారని నేను అందరితోనున్నప్పుడు వింటిని. మహాత్ముడియులు కానివారి సాధారణములే ఉండ ఆరబట్టెను. ప్రత్యేక రాష్ట్రములుగానున్నవో యుద్ధమునకు పూర్వము ఉర్దూసామ్రాజ్యమునకు చేరినదేమియున్నదిని యిప్పుడు మరల నిశ్చయించుకొనవలసి హిందూదేశపు మహాత్ముడి యులుకూడ కోరడు, ప్రభుత్వంత్రి జాగానములకునున్న సేవకునుంధి చేయబడినపుడు ఉర్దూ ఆరబట్టెను. నిమాయమున ఆదికరకు తనకు గల ఆభిప్రాయములను లాడుదు. జాగ్రత్తగా చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. సమన్వయం పరచుటని ఆతీతపుడు గ్రహించినను నిశ్చయము. తక్కినవా రందరకు సంగీకరించినదాని నుండియును కాకదు యిందంజ తేలునని మున్నగు యిమాను గానకడినది.

కఠినకాసన ప్రయోగము

సంయుక్త రాష్ట్రములందలి యజ్ఞపతి నగరంలో ఆన పోయినాది నండిక గంగా రామకర్మగారిని కట్టుకొని మార్చి అబ్దుల్ హక్ (బహాదు) గారు నజ్దులకు దుర్గోప చేసెనని కట్టుకొనినట్లు వారంటు నంది.

బాబాజీలో మార్కెట్ నాథ మిర్జా, శాశివతుకు, మాలానా వసీరము యినుమోన, యిమ్మిల ఆలీ, హుసేన్ మహమ్మదు. అహమ్మదు మార్చి జమీన్దార్, మాలానా యిబ్రాహీ అబ్దుల్ హక్, మార్చి శాశివత్తు హాజీ రాజమూల మున్నేరుగార్లకు నోటిక యిచ్చబడెను.

కామవరలో రామకేరక (తీవేవారిపై కేసుచేయ గా న తరు రాష్ట్ర) య (ప్రభుత్వము వారి కి క్షమాదణము చేస్తూ నెను. ఇక మీదట న తరు రావకేసు నిమాయముల గుర్చి యుద్ధవ్యసించుటకు పద్ధతిని కేసు కట్టుచేసిరి. స్వామి గజేనందుకు జూమిను దొంగకందు నతనికి ఒకవత్సరము కఠింక నిధించిరి. జార్జి తింగు బుండలమున (నితిరుకు అనునొక యుధాత్మాయమును నృమేష్ నాథ ఘోష అనునొక అసహాయోద్ధమమును బహదూరు లామాఅది కంప్రార్థమును బాధించినవని తెలిపిరి రని నేను తెలుగదెను.

లాహోరులో శర్వార భాద్రులకింగి రి. ఏ. గాథ. ఆకాలికంలో జాగ్రత్తగా మార్చుకుని గుర్చి గొన్న జాగ్రత్తములను ప్రకటించినందులకు కేసుచేసిరి. అకాలి క్షత్రి సంపాదనని సహా సంపాదనని సాక్ష్యముచేసిరి. వార్తలను గూడ ఏ ప్రక్కకును ప్రకటనము చేయవలసి. ముద్దాయి క్షమా తన కొరకులే రాజుదోహతు కేసుకట్టుచేయబడెను (ప్రభుత్వ స్వామిగారి తెలిపెను. మరల 179 కేసు(కుండ నివారణ జరుగవలెనని స్వామిగారి తెలిపి జూమి నివృత్తము. జాత బామినియొక చెరసాకు తెలిపి. 1919 లో ముద్దాయి రాం భువత్తునుగుర్చి చాల ఆందోళన మొదలించెను. నీయట్లు నైకకానన కరిపాలన నయమున ఆతడు లాహోరుకుండి పారిపోయి జాగిరి జాభా సంస్థానములోని పోయి తనం దుకుని నహాయున సంస్థానముకొద్దారా రాష్ట్ర) కు దొర తనమువారి క్షమానము నంది. తాత్కాలికముగా స్వాగతరచనను ఉపస్థానమును మూడవది గూడ తెలిపెను. 6.8.19 క తేదీనొక్కొద్దాయిని కట్టుకొని (వారములకును క్షమాపణను తీసికొని వదలికొని ఆతడు మరల ఆందోళన మున పనిచేసెను. అని పోలీసుమార్పులను తెలిపెను. ముద్దా

రీ జి స్ట్రీ పు ను శా ఖ

1920 సంవత్సరపు రిజిస్ట్రేషనుశాఖా నివేదికము సకాలములో వెలువడినది. ఈవత్సరమున వ్యాపారము క్షీణించుటచేతను, ఆహారపదార్థముల ధరలు తగ్గిపోవుటచేతను, రిజిస్ట్రేషనులసంఖ్య 1666,358 నుండి 1,561,936 వరకు తగ్గిపోయెను. తనఖాలు 100 కి 7.14 వంతున తగ్గిపోయెను. విల్లులు 100 కి 13 వంతున తగ్గిపోయెను. రిజిస్ట్రేషనులసంఖ్య తగ్గినను, వానివిలువ 62,80 కోట్ల రూపాయలనుండి, 64,76 కోట్ల రూపాయలకు హెచ్చెను. ఎన్కంబెన్సు సర్టిఫికేట్లుల దరఖాస్తులును, నకల్ల దరఖాస్తులును అధికమయ్యెను. సహకారసంఘములకుమున దాఖలయ్యెడి దస్తావేజులసంఖ్య 25,380 నుండి 23,355 కు తగ్గిపోయెను. రిజిస్ట్రేషను ఫీజుల రాబడి 26.55 లక్షల రూపాయలనుండి 25.96 లక్షలకు తగ్గిపోయెను. మొత్తపురాబడి 32.70లక్షలనుండి 32.19 లక్షలకు తగ్గెను. ఈశాఖక య్యెడి ఖర్చు, 17.46 లక్షల నుండి, 21.92 లక్షలకు హెచ్చెను.

“బట్టపాలెంపోలీసు డౌర్బస్యము”

ఈ గ్రంథము కేరళరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము వారిచే ప్రచురింపబడెను. విచారణ సంఘమువారు, బట్టపాలెం పోలీసు నేరముల గూర్చి ప్రచురించిన నివేదిక మిందుగలదు. ఈ నివేదిక గూర్చి మా యభిప్రాయము నిదివరకు నూచించియుంటిమి. గ్రంథమునందు కొన్ని పటములు గూడ చేర్చబడినవి.

గుజరాతురాజకీయ పరిషదము

గుజరాతు రాజకీయపరిషదము బ్రాచినగరమున సమావేశమయ్యెను. దానికి గాంధీ మహాత్ముడును, అలీసాదరులును వెడలియుండిరి. విధిల్పాయి పటలుగారు నిరాకరణోద్ధమ తీర్మానమును పఠపాది చుచు, 1922 సంవత్సరము జనవరి 1 తేదీనుండియు పన్నులను చెల్లించుటను మాని వేయవలయునని నూచించిరి.

మిల్లుపనివాండ్రపై కేసు

కలకత్తాలో నుక గోరెంతుల యంధకరాలో పని వాండు) ఏప్రిలు ౧౦ 6 క తేదీ కుడ్డాపూజును కలహానం దులకు తీరిక మిసజ్జయించుటచేతనా వారి క్రిందిగూల తెలుకగా తేలికద అగీకరించవలెనని 1500 మంది ఏప్రి) 15 క తేదీక పరిమానిచేసిరి. అప్పుడు వారికిని తేలికదను ౫0 గిడను నుగా మేనేజరుకు కొట్టిరి. అందుపై వారిలో ముగ్గురి మీది కేసు చేయబడెను. ఆముగ్గురిని కట్టుకొనుటచే 3000 మంది పమా) చేసిరి. అల్ల) ఏమియును జరిగలేదు.

ర.జే.ద్దడ నుండి కచ్చయప్పకగోల (స్వీపా యుగానుండిన ఆన్డా) స్వీకృతురగాను అక్టోబరు ౨ వదరాను ది బహుళ కరి కచ్చయండగా, మార్చి ౧౯లో ఎండ తెట్ట కగితి రంజు) తోనే చురబించెను.

అంతట దీక్షా సంఘవాంఛిత అగు శ్రీమదాశాస్త్రి మూర్త్యు
మూలకం అధ్యక్షుని యజ్ఞమంటిని బొంది "దీక్షా సంఘవాంఛిత
కర్తవ్యచరణలకుండు పాఠశాలకును నే యజ్ఞాన్ని రచియించు
ఎత్తు" అనుటచేత మనియతకుగ సాగుచుండలేదనయు, "జ్ఞాన
పీఠికబట్టియుండినచో" తాను కష్టపడి మొగత 30 వేలను
పూర్తి చేయుదు ననియు, లేక 30 వేలను పూర్తి చేయక అలా
రెవల్యూషనుండినచో తాను 70 వేలను నిచ్చుటకు సిద్ధముగా
నున్నామనియు, యిట్లే అక్షరపాఠశాల యాశ్రయపొసగ
వారకు గాని 70 వేల, 50 వేల అనూలైసంకరమా తెచ్చి
యిచ్చేవారమా మూత్రము కామనియు" ఏమేమో తెలిసిరి. అంతట
నకు ముగిసినది.

[illegible]

క్షుద్రులగు నుచును గలిగిన రాజ్యమునిర్మాణము నుండి
 వాములు, స్కందరాజ్యమున కుత్సానమును నిర్మించు
 ప్రశంసించుచుంటిను. చంద్రుని కాముక రాజులకు నలకు
 నొసంగుటను మంత్రమును గాంచి. ఆరాజ్యమును స్వయం
 మని నిర్మించుటను. కాని, క్షుద్రులను, రక్షించుట
 గొనుచుంటిను. క్షుద్రులను మునుకు నామంతమును
 మునుకు నుండి. వినుల నుండి మునుకు నుండి
 కొనుచుంటిను. మంత్రము యాచనమును గాంచి. క్షుద్ర
 క రాజ్యమును కాచుటను గాంచి. క్షుద్రులను
 క్షుద్రులగుటను మునుకు నుండి

[illegible]

వైశ్యుఁడై చర్యింపితిమిమనఁగదా నలంబు
 ఘనముగదా వైశ్యుఁడై అవైద్యునియందు విషము పోకాక
 కదై ఆయు నివసించుచుండుగా వివరించెను. మొదటిసంఘము
 నాదిగావైశ్యుఁడై వైద్యకారము చేర్పించుచుండెను. ఈసంఘము
 మానందు నాగధ్యక్షుఁడు మాన వైశ్యుఁడుగా నుండును.
 రెండవసంఘమువారు రత్నసాముగ నున్న గుణానిని
 సమయార్థము భోజనముగఁ జూపఁజేసి భాగ్యదు
 డు, యోగ్యులగు భావనిన అందుభుజించు నొడవగుడని
 గుఱుకొన్నవీరికి. అదిగాక వీరితోమాన వైశ్యునికారము
 కేంద్రమునను, యర్థమునను, వైశ్యులను, భార్యలు
 విడివిడివారి కక్షులగున వస్త్రాదులు గొంపొందునీరి. మా
 దవసంఘము కాల్యులను వైద్యకారము కలిగియుండెను. నా
 ల్లవసంఘము అశ్వకైవైశ్యులగున నుంబంధించిన క్షత్రులను
 మాను కనుంగొనుచుండెను. నిజులవైద్యకానికి అశ్వార్థ
 యుఁడనుపేరు. అశ్వముల దుతుచారుమును నేయును క్షిరింపిం
 చును నియమించుచుండునీరి. 1 నూత్రము నాడుచు 2 అశ్వ
 బంధకుఁడు 3 యాతలిఁ డు 4 విధానాచరము 5 స్థానసా
 ముఁడు 6 శేత్రవాడు 7 జాంగలిఁడు. అందువసంఘము ర
 థవైశ్యులు మిఁతవైద్యకారము కలిగియుండెను. అతనికి నవము
 లనిపేరును మానుచుండెను. బ్రహ్మశ్రుతివిషయములందును అ
 దికావలయును, వైశ్యమున సామాజికము, చంద్రుని
 ప్రభుత్వములగు విషయములందీన మహాస్మాత్యము
 ను సాపించినవాడయ్యెను.

ద్వైతమునకు ప్రాచీనమున నొకటి ప్రత్యేకము. పద్మజమునకు
 యుగమునకును నొకటి ప్రత్యేకము. ప్రత్యేకమునకును
 సమగ్రమునకును అధికారము లేదు. సమగ్రమునకును పద్మజమునకును
 అధికారము లేదు. ప్రత్యేకమునకును సమగ్రమునకును అధికారము
 లేదు. పద్మజమునకును సమగ్రమునకును అధికారము లేదు.

ప్రపంచమునందును ముఖ్యముగాను సభ్యులును
 డా. శాశిధర్మణి అలంకారములుగా నిర్మించబడినవి.
 అలంకారములు, కృత్రిమ అలంకారములు, ప్ర
 పంచమునందును.

౧. శ్రీమద్భక్తసంకీర్తనామృతమున కథాకావ్యభివృద్ధికి మొదలు.
 ౨. శ్రీమద్భక్తసంకీర్తనామృతమున కథాకావ్యభివృద్ధికి మొదలు.

మనదేశకేసనాలో అందుచును అందుభోజకములో కృష్ణులు వి
 2 ఆస్థ్యదేశీయులు:— రెండవ పంచాయతీ సభ్యులు
 పట్టణములలోనికి పరదేశములనుండి వచ్చెడి వారిని బాగ్రత్తగా
 కనిపెట్టి చూచుచు, చారులో, మోసగాండ్రో రెలిసికొనుచు,
 కార్యాలతరములమీద వచ్చినవారలకు తగిన బసల చూపించు
 ట, భోజన పదార్థము లిప్పించుట, జబ్బుగానున్న వారికి జో
 వధము లిప్పించుట, చనిపోయిన నుత్త్య సంస్కారములు
 చేయించి వారల సొత్తును వారసులకు పంపి చేయుట మొదల

[illegible]

తేనె యున్నది. భూమి నుండి గలగు వంటి యెత్తుచేత మున్న
 వారిలో రూపానుకూల బహుభువనములైనది కావలెనని
 నున్నది. అట్టివో నూతన భువనము భువనముగా నెదరెలెని
 లేనందు మనము విల్లలకరుని భూమిపరము జదవైయితి
 యెందులకే? నే నెరుగును ను నే నెరుగుదును.
 మనలే విల్లల పాతరము నప్పలు తిడుట కొక్క కలకలమైన నే
 నున్నవనియే, కట్టుకొనుట కొకకొయ్యెనని నేనన్నవరే, నందు
 కొనుట కొక్కయొక కావలెనని నేనన్నవరే, మనలే విల్ల
 ల కట్టుకొనుట మాత్రము కష్టము. అప్పుడు. (అందు వినుము అది
 కదలలేదు) విల్లల నేమి నున్నది అప్పుడెందులకా, అప్పుడా
 నది నేనుగానే నున్నప్పుడనే ఏమిన్నది? నుట చివట. ఇం
 టేనాదా? ననుభవమున నైతిత్యనవియును నిట్లు చెంపుటకంటె
 కనుభవము జుట్టుకంటెనే నేనెకొనుట మహాభయకరముగా
 నని యెత్తులైన జెప్పించగానే అగ్రీకే మున్న నిచ్చుకల్లలలో
 గొంతలు తిండినక-కట్టుకడ్డనక-నుటలయొడియే నూనియిన
 కానియైన నేనెకొనుటకు నేనాదాగ్యములేక కలవలనేమియు
 మున్నవై దొంగలై యుండలతానునుగాండ్రై (తానుబోతు
 లై యాదా? కందలై పొగిసఘాతుకులై నుడకాత్మచాక్షిణ
 నంత నెందుగానున్నది. ఇంత దురవస్థాగ్రగణ్యము నగ్రవంచన
 క నుడలన గలగునున్నది. ఇంతలో నాకస్పరంబున కాపుట
 నొక దగిన నుడకావలయును ననినెట్టిదనినవని. కాని యెందు
 లో అర్థంబున - నే - కిమిచేయక అప్ అప్పుగొ
 ట - నెప్పుడుకలగల జెప్పించి యుంపలేదు. కారణముయొ
 యెందులకా? అది నెట్టిదనియెదలని నున్నానుకాని విషయ
 మునకు ఏకవిషయమును? ఇందు యెవ్వరును? అప్పుడా
 ధిక మరణముభయకాపుట నున్నాడనికాక దప్పుగాని దొంచ
 కా? స్త్రీవ్రేపంచము నాగ్నియై నుభయమంద నవేషించి
 టుకాక దప్పుగాని దొంచినా? నున్నాడు కాకతా నకలెం
 కన నరిసాలయై - గ్రహసామ్యుల వ్రేచినదగ్గ నంబులయి వ
 రిగలవరే - నాగ్నియెవ్వరు నవలెనని నున్నట్లును వినిపించు
 తే. అట్టివరే యిట్లాచరించుట నేమి? ఇంతకంటె లాభ
 ము అంతయును మతియొక్కటి యెన్నచా?
 ఇట్టి నంద్రోభయము నిజానియెందులకై కాంతానాకలవలె
 ఇంతకలయెనునె యొక్క దవభాను నున్నాడు వారి కంపు
 కొనవలసియున్నది. తరియాల రేత్రయిన స్త్రీ)కే ముఖ్యాధికార
 ముంబియెందులకై దిరుగన యెనివనకే యొక మై యెందులకే!
 కానియు-ఇప్పుడై: నేమి కాని దొందరలేదు. సాదరించుట
 లాగా! వినిపించు మీ మురకప్పుడు నాక దిరుగప్పుడు నూద
 నాకపుటకే (ప్రధానమగ్నలై ఇద్దరీదులై ప్రతిరంజన
 రంజన. పీమ్ కాంతియొకటియై)

“పిన్నమ్మా! ఇదొక్కటివోద్యమమ్మా! మిగిలినవి కేవల
పోరాటమేమమ్మా!..... ఈ గల వాతవలెను నాది పిల్లలకు
లేమి? అ! ఎంత సంగనామమ్మా! పిల్లలలేదే మాతోటివారే
పిల్లలలేరని యేమ్యులుండగా పిత్తవలలాగున ఈగేటి
భూతులాగున దోసతోలులాగున పిల్లలన్న మిగిలిన పిల్లలన్నా
రని యేమ్యులన్నారా? పిల్లలకు భవమునకు యెక్కుయేమి?
పిల్లలక్కలలేదన్నయెడల ఏక మగముంద కొడుకులందు
లకు? మాలాగున మునుకువై యింకొని నకును పడికొనును
మిగిలినాద మిగిలినందును. అ పుస్తకము ప్రాసిన బుద్ధి
మందు దెవదో.....ని మాద ప్రాసినాదా?
(తిరుదిగు. యిక మామిలాలేకని శరణోఁగేరలు) మంచి
నానన్న సంకుతన మొగ్గిమంచము కేయలఁడనా రా? మీ
లేమి చతులలేదా? ప్రాసినవి కంటికినొనక మీ కిదిక్కు
మాతిన నథ యెందుకు? మీ కింకనుక? మావిబుధులు భట్టు
యన్న లేమి? పొంగు యొకటిఁబొందు” అని మొదలవ్యాసరం
గమునుండినను.

“ఇది యిల్లినాడు చేతనలో నున్న గొప్పయంత్రము
అప్పుడు బానిస అనునాదుడు క్రమశిక్షా “శబ్దము”గా
నేనా బానిసగంధమును బూర్ణముగా వినిపించి బానిస బానిస
పాత్రను పునరుజ్జీవం బంపించెదను నున్నది నా బానిస బానిస
నా” అందఱునూడ బంపించి కంగిరేంటి యిట్లు పడు శాస్త్రము
నెన్నుకొనితి, అందఱులను నేకమాతృగీతముల వాడితి. మా
యింటియెదుట లేదు మానవబంధి రోగములొక చిది
నొనుచున్న నొనుచున్న పాపులను నింటిలో వారెన్ను
కాదు కాంతోలు పది యింటినుండి లేచితిరి పది కాంత
కాంతి కాంతి”.

గునని వీరి పనులైయుండెను. చంద్రగుప్తుని కాలమునందు పర్వత వ్యాపారము దక్షిణ హిందూదేశముతోను, పాశ్చాత్య దేశములతోను వివిధగా జరుగుచుండెను. హిందూదేశములలోనికి వచ్చెడి వారికదను, దేశమునుండి పోయిడివారి దగ్గరను కూడ అభిజ్ఞానపత్రము కావలసియుండెను. (చూడుడు:—అర్థ శాస్త్రము రెండవగ్రంథము అధ్యాయ 11, 16, 23, 34; ఏడవగ్రంథము అధ్యాయ 12)

3 జననమరణములు:—మూడవ పంచాయితీదాస్తు గ్రామములోని జననమరణపు లేఖను జూచుచుండిరి. నుమారు రెండుజేల, యేండ్లక్రిందటయే, హిందేశమున జననమరణపు లేఖల వ్రాయించియుండుట ప్రభుత్వమువారు బద్ధులను విషయము చదు నిదర్శనములు కానియిచ్చుచున్నవి.

4-5-6 వర్తకము పన్నులు:—ఈ సంఘములవారు వాణిజ్యాధికారము కలిగియుండిరి. తయారైన ప్రతివస్తువు మీదను రాజుగారి అభిజ్ఞానముద్ర యుండెడిది.

చారులు

చారుల విషయముగూర్చి కొంచెము వ్రాసి ముగించెదను. చక్రవర్తి వందలకొలది చారుల నుపయోగించుచుండెడివాడు. చారులయాలయన రాజు ప్రతివిషయము నెఱిగింపవారికి శత్రురాజులగుభలముగా జయింపగలుగుచుండెను. ప్రజల మీదను ప్రభుత్వాధికారులవైచూడ చారులుపనిచేయుచుండిరి. జర్మనీదేశములోని చారుల పద్ధతియే, రెండుజేల ఏండ్లక్రిందట హర్య సామ్రాజ్యమునందు వలయు చుండెను. సుమారుగాక పధాలుకూడ చారుల పనిద్వితీయముగలవారు వీరి కందరియకు ఒక కేంద్ర రాజ్యాంగం బాటుముప్పించి యుండెడిది.

ఇదివఱకీ గ్రంథ విస్తరణితిచే సంక్షిప్తముగా చంద్రగుప్తుని కాలము నాటి రాజ్యాంగ విధాన వ్రాసియున్నను, ముఖ్యవిషయము లింకను కలవు. ఈ కాలమునకు ముఖ్యధార గ్రంథము మైనూరు ప్రభుత్వమువారిచే 1916 సం॥ ప్రకటింపబడిన బానాస్కుని అర్థశాస్త్రము. ఇంకనుచు వ్యాసములు ముఖ్యముగా ఆంధ్ర రాజ్యాంగ విధానముగూర్చి వ్రాయుచుచున్నవి.

ఈశ్వరదత్తు.

జాతీయ గీతిక.

కజ్జా వెంకట్రావు గారు.

- నవోనవో జయ భరతమహాశయ
- సఫలదయ మంజులహాసీ
- సుముఖ భవ సుస్వప్న భవ సుఖ
- దాయా భవ హే దరహాసీ
- భవనాగమన వినిర్మల మారుత
- లాలాహంగం-మమభంగం
- భవదాగమన మహాహాసీ త
- జాతీయైక్యం మమసఖ్యం
- భవదాగమన నిరూఢ విచిత్రన
- నిత్యోత్సాహం మమ దేహం
- నవోనవో జయ

- * * *
- అర్చానాథ్య తురుదు-క్రై సక
- బహుమతి హోమం తవ వేదం
- కాంత రసనీత సర్వాంగీకృత
- సుస్వాతంత్ర్యం తవ మంత్రం
- జయాపజయ నిర్ణయ సంజహ
- క్షేత్రక్షిప్తం తవ ధిప్తం
- కాలే కాలే యగే యగే దు
- ర్జన మారకృత్యం తవ సత్యం
- నవోనవో జయ
- * * *
- జ్ఞానాంజ్ఞ నికృష్ట నివేదా
- సందారామం తవ నామం
- అజ్ఞానాంధాభిల భారతజన
- స్వాదయామోదం తవనాదం
- మధ్యార్థక సంపతితా స్వర్గసు
- మానస మననం తవ జననం
- వైసర్గిక స్వస్వామ్యసహీన
- స్వద్యోధ్ధరణం తవ భరణమ్
- ప్రావృట్కాత ప్రభవతి శిలమ్
- జలధరమాలమ్ సుకమాలం
- నిత్యయనియతి సముచిత కాలే
- భవదాగమనం నిజనూత్నం

మాతృస్థానే పుణ్యస్థానే
 సేవహిమాచల మధ్యస్థే
 తవ శుభమాంగం తవసుఖ చలనం
 తవ సంహారమ్ తవభావమ్
 గంగా సింధురక్షిణ గంగా
 యమునా, కృష్ణా కావేరి
 రంగన్నైతే తరంగ మృదంగం
 తావకగానామృత సంగం
 చందం మందం భక్తి విసేతం
 భవదా గమనం సామీప్యం
 నగనగ శిఖర ప్రాకటించురం
 శుకపికరమృత వర్షప్రదురమ్
 నవీనవో జయ భరతమహాశయ
 సఫలదయ మంజులహాసీ.

పల్నాటి ప్రశంస.

మ. ఇదిగో మాతృయుగమువచ్చెగను మింకీ ప్రశంసాస్త్రవి య్యదినిక్కచ్చుని నమ్మనమ్మ ఇతర వ్యాపారముల్యానినీ రదసంకాశతను ప్రభాకలితు నారాముం బ్రయత్నంబుచే నెవ ధ్యానింపగ గలుగింపని రమంతెం దెనాదేశమా! మ. ప. శోభాను మందలబ్ధియెందు వీలై నిర్దయంబూనిన యువస్వాభావ్య మె హృద్యమందుచుదిలో నూహించు గాకేమిదా, రరయకా జ్ఞానవిహీనుకాట భవదీయాత్మ్య వ్యయం గంచరి, కొరగాముల వివరేల నీవగలదే గోరం తలోపంబాగిన్.

సీ. నిర్మలాదకముచే నిండికృష్ణానది పడచుటిదిశయందు వారు చుండ, వీరదేహ రుధిరధారలుద్రావిన నాగులేకాటికేగు చుండ, పరభయంకర మూర్తిబాల మల్లేవుని పురమునకే నాడు బోవుచుండ, జలజలబ్రహ్మండు చంద్రవంకానది యలరాజుచరితము బలుకుచుండ, కండలుచలిగొన్న కదన రంగంబును గార్వమహాదేవో గంచుచుండ, శిథిలతగను చున్న చెన్న కేతుని గుడి నాటివైభవమును జాటుచుండ, గురుతరమగు భక్తిగుత్తికొండలిలమ్ము కింగరుట్లును జూడ బొంగుచుండ కొహినూరుత్తము మహిసాసమునుగూర్చి పీనులందుగా వింపుచుండ, గనులుపూర్వపు ధులులు, గవ్వారములు పనులు కాంతికిరణపులు పవ్వతములు విరులు ఫలములు తరువులు చరులు నదులు గలుగనికేమి లోపము గలదు చెప్పును.

మ. తమకే బోధయలేక వృద్ధుని తల్లండంబుగాజేసిరా టమునై వచ్చు స్వరంబుతోను గొనిపాటల్పాడినుం తెలిలో పములేకుండ గ దాల్చు నూలు ధరియింపంజాలు నీనంటిభా గ్యము మాధాత్యుల కెట్లుగల్గెపరమోహభ్రాంతులై యుండగన్. దాచేవల్లి ఆంధ్రులు.

పోలీసు దుర్గతము

శాఖాదీచారము

క్రిందటి మంగళవారమునాడు ఛీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారివై పోలీసు కాన్స్టేబులు రాళ్ళురువైన విషయ మునుగూర్చి యఫ్ 2 పోలీసుస్టేషనులో నిన్న ఉదయమున పోలీసు డెప్యూటీ కమిషనరుగారగు ఏ. జే. హామెలుగారు విచారణ జేసిరి.

ముందు వ్రాకోర్టుకేసులు పి. యస్. గురుస్వామినా యుడుగారు విచారింపబడిరి. వారు, తాము ఆరెట్లు రువైన కోజున ఉదయం 7½ గంటలకు యెగ్గురు కోర్టుకువచ్చి 9 గంటలకు వెల్లిపోతిమనియు, అప్పటికి కొందరు కాన్స్టేబులు గుంపులుగుంపులుగా కసిడిచ్చునటువలె నుండెననియు, కాన్స్టేబులు కేసులో తీర్పుచాయుచున్న కామియస్టు చుట్టును గు మి కూ డి ర ని యు, తా ము మ ర ల 10-30 గంటలకు కోర్టుకువచ్చునకి గుంపు లట్లే యుండెననియు, 11-15 గంటలకు ఛీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారు కోర్టుకు బయలుదేర బోవునకి 150,200 మంది పోలీసుకోర్టుకు తూర్పు భాగమున గుమిగూడిననియు, వారు కోర్టుకువచ్చునకి మార మున నుండగనే తిట్లుట సాగించి అయిన ముందుపోగానే వెనుక వారు రాళ్ళురువైనదియు ఒకటి అయినముందును, ఒకటి వెనుకను పడెననియు, రాళ్ళురువైన దెవో గుర్తింపలేదనియు, ఈగుంపులు మేజిస్ట్రేటుగారు రాకమునుపే వెల్లిగొట్టికపో నిట్టి యల్లరి జరుగనిదేయనియు చెప్పిరి.

పిదప వ్రాకోర్టుకేసు పి. ఆర్. కృష్ణస్వామి అత్యం గారు విచారింపబడిరి. అయన 11 గంటలకు చెండ మేజిస్ట్రే

టు కోర్టుకు వెల్లితిననియు, వెల్లిపరి. పీడర్లందరును పోలీసులు గుంపుమాచి కిందికి తవ్విననియు తానుగూడ వరాండాలో నుండిమాడగా అక్కడ గురుస్వామినాయుడుగారు కనపడిరిని యు, పోలీసువారు గుంపులు గుంపులుగా యూనిఫారముతో నుండి చాల కసి గానుండి రనియు, పిదప 'అదుగోరా దొంగ పోవుచున్నాడు' అను కేక వింటడె ననియు మేజిస్ట్రేటుగారు తనకు కనుపడలేదనియు మేజిస్ట్రేటుగారు మెల్లెప్పు సరికి రాళ్ళుపడెననియు అప్పుడు లోబోగారిని తానుమాచితినియు రాయిపడ్డపిదప వారు కొజేరియోగారి గదిదగ్గరకు వెల్లిగనియు అప్పుడు కొజేరియోగారుగూడ వైటికివచ్చి అదేమియని య దుగగా గురుస్వామినాయుడుగారు ప్రె డెన్సీ మేజిస్ట్రేటువై రాళ్ళు రువ్విననియు చెప్పెనని చెప్పెను.

యెల్లీ యెళ్ళువెను ఆస్తియెలు రిపోర్టును ఏ. జ్ఞా నాదిక. పిల్లెగారు తాను రిగ వే 10-30 గంటలకు యెగ్గురు కోర్టుకు వెల్లితిననియు, వై సాయల్రమే కాన్స్టేబులు గెరము నుగూర్చి తెలిసి అప్పునువచ్చి విచారింబుచుంటినియు, అంత టిలో పోలీసువారు దేయడెస్టులతోను యూనిఫారంతోను గుంపులుగూడిననియు, 11 గంటలకు ఛీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారు వచ్చునకి వారు వచ్చుమీన తిట్లుబిట్టి రాకుంట్లు రువ్విననియు, రువ్విన దెవో తెలియ దనియు, దెబ్బలుత్రయ తగులలేదనియు, తానుగూడ గుంపుగానే యుండిననియు, గుంపులో చాలమంది వైటివార యుండిననియు చెప్పిరి.

పులికా విలేఖని యగు టి. ఆర్. శ్రీనివాసరావు గారు అల్లరి జరిగినపుడు పిల్లెగారువద్ద నుండిననియు, చెప్పి అయన చెప్పిందంతయు విచులుగా చెప్పెను.

ఎగ్గురుకోర్టు వైటికగు హెచ్. యం. కృష్ణరావు గారు, తనకు మేజిస్ట్రేటుగారు 81 వ తేదీ ఉదయము 7½ గంటలకు క బు రు పం పి ర ని యు కో ర్టు కు వెల్లి కాన్స్టేబులు వై జిడ్డి మెంటు కేసును ఆర్డం టుగా వైపుకొబడుచున్నట్లు చూచి వానికి తానుగూడ నకో యముజేసితినియు, పోలీసువారు తీర్పుకాపీకి కనిపెట్టుకొని యుండిననియు, యంతెట్లో వైటనందకీకాగా చూచునకి మేజిస్ట్రేటుగారు వచ్చుటయు తిట్లు తిట్లుటయు వివరడె నని యు, రాళ్ళురువృట మాత్రము మాడలేదనియు, పోలీసువారు కొందరు దేయడెస్టుతోను కొందరు యూనిఫారంతోను ఉం డిరనియు చెప్పెను.

గుర్తుకోర్టు ప్రెస్టు గుమాస్తా యగు టి. జి. యస్. చామన్నగారు తాను మాయూగా 81 వ తేదీని 10-40 గంటలకు కోర్టుకు వెల్లితిననియు వెల్లిపరికి పోలీసు గుంపులు కనబడెననియు, అదేమని లోడి గుమాస్తా నడుగగా నిన్న కాన్స్టేబులువై శేరము మోపబడెనని చెప్పెననియు, వైఖలో మేజిస్ట్రేటుగారు వచ్చుచుండెననియు, పోలీసువారు వారిని తిట్టిననియు, వారు మెల్లిదగ్గరకు వచ్చునకి గుర్తు వెనుకనుంచి రాయిపడెననియు, దెబ్బకగులలేదనియు చెప్పెను.

పిదప యెగ్గురు కోర్టు ముచ్చి యగు పి. నేనాగోపా లును విచారింపిరి అయనము 81 వ తేదీని 1-15 గంటలకు వైన వరాండాలో నిల్చాయుండగా జరిగిన గుంగలులనియు వైచి చెప్పినవారు చెప్పినకే చెప్పెను. గుంపుగానుండి యెవ రురాళ్ళు రువ్వగో గుర్తింపబడుని చెప్పిరి.

మరియుక విచారణ

నిన్న సాయంత్రం వేపెరిలోని జి 1 పోలీసుస్టేషనులో హామెలుగారు మరెముక విచారణనుజేసి మరొకన్ని సాక్షులు లను పుచ్చుకొనిరి. ఎగ్గురు కోర్టులోని నోయినవెక్టరు ఏ. వి. కుక్కగారిని విచారింపగా అయన 81 వ తేదీని 10-15 గంటలకు కోర్టుకు వెల్లిగా 50, 60 మంది పోలీసువారు చింత చెట్టుక్రింద గుమికూడిరనియు అట్లయిమందేనగా యినవెక్టరు హామెలుగారిని చూచుట కుంటియని వారు జవాబిచ్చి రనియు, 11-15 గంటలకు మేజిస్ట్రేటుగారు తనకు కబురు పంపిననియు అయన తనవెల్లె తెమ్మటకు చుడి కాతనని చెప్పెననియు, అప్పుడు కోర్టుకు వచ్చునకి మేజిస్ట్రేటుగారిని వాగు తిట్టిననియు, యేహా అల్లరిజరుగరు కదా ము చెప్పి మనిషికోసము తాను వెళకవాకిలిగుండ్ల లోపలికి వెల్లితి నని యు, యినవెక్టరు హామెలుగారు వచ్చి సర్ది వేసిననియు, కాన్స్టేబులు యెవరో గుర్తింపలేదనియు చెప్పిరి.

పిదప 958,1242,117,479,560,667,68,253,865, 1279, 1650,1144 నెంబరుల పి. డివిజను కాన్స్టేబులులకు విచారణ చేయుగా వారందరును తాము తీర్పు కాపీల కొరకు ఆచ్చుట నుంటిమని యు, మేజిస్ట్రేటు గారు బచ్చునకి తిట్టిమాట నిజమేయనియు, రాళ్ళు రువ్వినమాట అబద్ధమనియు, వచ్చినవాటిలో పట్టుకొనోని అన్ని డివిజనల పోలీసులును ఉండిననియు, హామెలుగారు చెప్పగానే అం దరుకు వెల్లిపోయిననియు చెప్పిరి.

ఇంకెయరు పీనలకోర్టు 48 వెక్టరుక్రింద జి పోలీసు స్టేషనులో కోక కేసు రిపోర్టైనది. వానిని హామెలుగారు యన వెక్టరు హామెలుగారి సహాయముతో విచారించెదరు.

ఆంధ్రుల ఆచారములు

అస్సాము కూలీలు.

తెంగాలు ప్రభుత్వమువారు ప్లాంటరుల నుండి
వసూలులు

అస్సాము కలెక్టరేట్.

అస్సాము కూలీలు తేయాకు తోటలలో తమ యజమానుల పోరుపడ జాలక అనేకు లెక్కడచా లెక్కడలేచి వెళ్లుచున్నారు. వారిని సి. ఎఫ్. ఆంధ్రులుగాను స్వయముగ జూచి వారి కష్టములను కనుగొని తెంగాలు కేంద్రకార్యకర్తలను పట్టుకొని భాగవతమునామయం కాలము కలకత్తా మిల్లాలు మైదానమున దొక ఒకరంగనభి జరిగెను. ఆ సభలో ఆంధ్రులుగాను తాము కనిపెట్టియు, వివక్షియు విమయములను పూర్వము పట్టు వివరించిరి. ఆ యజమానులకు హామీ నిట ముద్రించుచుంటిమి.

చార్జ్ ట్రిబ్యునల్ పారామిలన్ కోర్టు యన్వేషములు జారితము. ప్రభుత్వమున నేను వానిని సవరింపదలచితిని. అస్సాము కూలీలను తెంగాలు ప్రభుత్వమువాండ్లు వెట్టిరి నేను చెప్పి నట్లుగలదు. అట్టి తెలివితక్కువవాలును నేను పరీక్షించితిని; ఏదన, తెంగాలు ప్రభుత్వ యంగీకారముతో నేనే 488 మంది ని కనిపెట్టితిని. తెంగాలు ప్రభుత్వమువారు సాయముచేయుట నిరాకరించిరి. మూలము నేను చెప్పియుంటిని.

తెంగాలు ప్రభుత్వమువారు సాయమునగురెట్లను నిషేధించిరి నేను తరువాత చెప్పితిని. ఇందులకు చదువున అధికారులే తార్కాణము. అధికార అధికారేతర ప్రజలు, చందూరువారు ప్రతివారును ఈలాగుననే ఆనుకొనదలచిరి. సహాయకారీనియు రెట్లు కుదరనందున, నిండురెట్లతో నేనే 488 మందిని పంపిపెట్టితిని. సహాయపు రెట్లకు తా మేయభ్యంతరము కల్పింపలేదనియు, ఉచిత రాకపోకలకు మాత్ర మభ్యంతరము జూపిరియు, సరే పాపి వీలగుగానే వారోపరికినారు. తన భావమును అధికారులకు స్పష్టపఱుపలేదని వారు చాల చింతక పున్నది. ఈయొక్క పారామిలన్ ఇంతమంది ప్రాణములు పోవుటకు కారణమైనదని నాయూహ.

మూడవవిషయము: స్త్రీయనందము నకసరములో కొందరు నదిలోనికి వెట్టబడి మునిగిపోయిరిని పరియోగవార్త ప్రవలెను ఇది వాస్తవముగాదు. గుర్ఖాల తుపాకీమొనల నుపయోగించిరి గూడ యుండెను. వాకు తెలిసి నంతవఱకు, ఇది జరిగియుండలేదు.

లెక్కననుచూచిన విషయముల సరిపోలేదు. అసలుకథయే భూరముగ నున్నది. దాని నింకను భూరము చేయుట దుష్టరము, అనవసరము.

చందూరుకు ఇంతకన్న ముందుగ పోజాలకుంటి నే యని చింతించుంటిని. నేను వెళ్లియుంచిన గుర్ఖాల దురంతములు తప్పియుండెడిది. చివరకు నేను చందూరుకు వెళ్లునప్పటికి నైసిక, పోలీసు పరిపాలన విజృంభణములో నుండెను. వాకుస్వాతి మర్పించుటకై స్త్రీయమిద కచ్చియుండిన స్త్రీహితులను పోలీసు అధికారి అడ్డుపెట్టెను. నాచందూరు మిత్రుల కొసగ జడన యత్నరవును వెంటనే యజపనవారిచుకొనవలసినదని కోరగా ఆలాగుననే జరిగెను.

గుర్ఖాల దురంతములు.

గుర్ఖాల దురంతములు నాగుండెలవియజేసినవి. ప్రతిభుతై తన్నుకలాదుచుండినవారిని, ఒక దుర్బలమైకట్టియు జబ్బుతో జడియున్నట్టియు పసిబిడ్డను, ఆకలిచే దెప్పియుండిన స్త్రీలను వికలాంగుడగు నొకమరుదరిని కన్నులార జూచినపుడు, ఆహా, గుర్ఖాసోల్లరులెంతటి పాపము నొడిగట్టుకొనిరిని చింతించితిని. నానెత్తురుడికిపోయెను. చందూరులోనుండిన కొలదికాలము లో అధికారేతరులయొద్ద నుండి సాత్వము సంపాదించుకొంటిని. ఒక దారుణకృత్యము జరిగెనది. భారతీయులు దీని విషయముల కెంతో కాలము పట్టును. ఆ చిత్రవధలను హింసకు పరిచుటకు గాకు నోరాదుటలేదు. కరుణారసపానముల వారు నిర్దయాత్మకులగు గుర్ఖాసోల్లరుల క్రూరమున కాచూతులైరి. రైల్వేపాటుఫారము మీద రాత్రియేమియు నెఱుంగక నిద్రించుండిన స్త్రీలు, పురుషులు, దుర్బులులగు వృద్ధులు ఈసోల్లరుల తుపాకు మొనలకు, ఆయుధములకు గుఱియైరి. పోలీసు కమిషనరు నేనీ యాగడములనుగూర్చి యడగితిని. గుర్ఖాసోల్లరుల తన యాయాధముతో మోటుగ్రుజలను కొట్టుచుండగ నతని నివరణకు లాగెనని యతడు చెప్పెను. అధికారదార్శ్వికము చెప్పు వెరిగినదని తెలిసి

కొని ఈ లెవేయించెననిగూడ విమనము చెప్పెను. మోటు తన ముపయోగింపబడెనయ్యె, కొంతవఱకు పశ్చాత్తాపము తగు వాతనైనను గలిగెననియు నన మించుములమున గ్రహింపవచ్చును. కాని ప్రభుత్వములోని నిజమును బయటపెట్టక, ప్రకటనకర్తవను, అతడు మిడిమిడి పుట్టించువాడో ఆ ప్రభుత్వమునకును, కళంకము వాపాదించుచున్నది.

ప్రభుత్వపక్షపాతము.

వైర తెలుపబడినవానకన్నను, భూరముగు నేరము మరియొకటిగలదు. అస్సామునుండి కార్మికులు మొదటిపర్యాయము చందూరుకు వచ్చినపుడు, మేజిస్ట్రేటు సిన్హాగారు తమయంతర్వాడి యువదేశముననుసరించి వారిని సాగనంపెనారు. వారి కైకొన్ని సౌకర్యముల నేర్పాటు చేసి తమస్వంతభాగ్యకరమిదగుమారు రెండువేల రూప్యముల వ్యయము చేసి నారు. ఇంతవఱకు ప్రభుత్వోద్యోగులు చక్కాత్తాపబుద్ధితో మెలంగి రనియేచెప్పనగును. అయితే ఒక్కపారబాటు మాత్రము జరిగెను. చందూరులో కార్మికులయోగ్యమును పరీక్షించి జబ్బుగ నుండినవారిని ఆపియుంచిన బాగుగ నుండి యుండి డిడిసింహాగారి ప్రభుత్వకార్యవంతరము తటాకున నొకమార్పు గలిగెను. ప్లాంటరులు పట్టుదల వహించియుండిరి ప్రభుత్వమువారి దిక్కుదోచలేదు కార్మికులకు సహాయముచేయనలెనన్న ప్లాంటరులకు ప్రతికూల పక్షము వహించినట్లు రోదన ప్రారంభమగును. కావట్టి కార్మికులు తమపనులకట్టి స్థానత్యాగము చేయుటయందు ప్రభుత్వాధికారులు తోడ్పడనూడదను శ్రీముఖము దాట్లించుటలో స్పష్టియయ్యెను. తేయాకు ప్లాంటరులకు దాడ్లి వింగునందె కూడు పరవలియుండెనని వారు స్పష్టమయ్యెను. ఆపవలె నేటికినికట్టిగ నాటుకొనియున్నది. దానివలనగలిగిన యనధమేమి? ప్రభుత్వమువారి మనోభావ మిట్టిదని విదితమైనది చందూరులో గిజజగిగట్టుకొను. తేయాకుకార్మికులకు వైద్యసహాయమొనరింపవచ్చును. మరణమునుండి రిప్పించునంతటి యాహారము, అవసరమైనవో, వారకొనుగవచ్చును. కాని ప్రభుత్వమువారు చేయని కార్యము కట్టిగలదు. ఈ నిర్భాగ్యులగు కార్మికులు చందూరును వదిలి వెట్టుటకు ప్రభుత్వమువారొక్క రాగిడమిడ్డియెను నీయరు. ఈవిధముగ ప్రభుత్వమువారు స్థానికాధికారుల సలహాల నెగురదన్ని ప్లాంటరులపక్షము వహించి నారు. బీదవారిని దిక్కుమాలినవారిని జేసికారు.

ప్రభుత్వమువారి యనాధరణ.

నేను ఒక్క అల్లుడును కోర్టును మూత్రము ప్రభుత్వమువారికి తెలుపుకొంటిని. ఈ బాధ్యత నంతను తమవైచికినుడని నేను వారిని కోరలేదు. రూ. 5000 ల విరాళము నొసగుడని మాత్రము నేనడిగితిను. ఈకోర్కె వెంటనే నివాకరింపబడెను. వైద్యసహాయము ఆహారము నొసగుచుంటిమని ప్రభుత్వత్తరమువచ్చెను. కాని ఇంతమాత్రమున లాభ మినుమంతయెవను నుండదు. ఇప్పుడుముఖ్యముగ కావలసిన దేమనెన, ఈనిర్భాగ్యులగు, నిస్సహాయులగు కార్మికులను వారిస్వదేశములకు, స్వగృహములకు పంపవలసియున్నది, వారికి మజల వెల్లి పూర్వపునేన చేయుమాట వట్టికట్ట; భ్రాంతి. అడవిగుఱుములు, ఏనుగులు వచ్చి వారిని హింసించినను, వారి ననోనిశ్చయమునకు చలనముకలుగగలదు. ఆరోగ్యముతోనుండువారు మొట్టమొదట తమ స్వగృహములకు వెళ్లి మిగిలినవారు, ఆరోగ్యముకలుగకనే, వెళ్లుదురు. చందూరువారు ఆబాలగోపాలము నీవిషయము నంగీకరింతురు మిమనరీలు, ఇంగ్లీషు అధికారులు, అధికారేతర ఇంగ్లీషువారు, ఎల్లరున, ఈయెడ నేకాభిప్రాయమై యున్నారు. కాని ఒక్క కార్మికునివైనను వానిగృహమునకు పంపివెయటకు ప్రభుత్వమువారు ఒక్కవైసావైనను చేతినుండి వదలకుండురు. మొండిపట్టుపట్టియున్నారు. అందుచేత వ్యవహారము స్తంభించినది. ప్రభుత్వకార్యము తెంగాలువానుల నచ్చెరువుండించి విజడధికుల జేసెను. బీదలను అస్సాయుధుల బాటనుండి తప్పించి, వారిస్వత్వములకాపాడి, వారిని సురక్షించుట ప్రభుత్వమువారి ప్రథమకర్తవ్యము. అట్లుండ నికార్మికులను వారి స్వగృహములకు తేర్చునెడల ప్రభుత్వమువారు స్పష్టముగ నిరాదరణభావము వహించియున్నారు.

అస్సాయము.

ఒక్క తెంగాలు రాత్తమునే గాక భారతదేశమునంత ను నెదుర్కొను సమస్య యొకటిగలదు. తెంగాలు ప్రభుత్వముమాత్రమేగాదు. భారతప్రభుత్వముగూడను క్రమముగ దివ్యవంతుల దొరల, పక్షము వహించి బీదవారు హింసించబడుచుండవారికి ప్రతికూలముగ నిలుచుకొని చూచుచున్నది. ఇందుచేత నే, న్యాయముగ నిలు

చేదయై, తొడి నిలుపేదల తీవనమును చక్కగగుర్తెలిగి గాంధీమహాత్ముని ప్రభుత్వము నిలుపేద తెల్లరు మూగుచున్నారు. అందుచేతనే, ప్రభుత్వమువారు సగుట కింకను ఇచ్చి పడు కొలదిపాటి సాయమునగూడ వారుని రాకరించుటకు ప్రారంభించుచున్నారు. వైసాటి వాస్తవ్యుడొకడు నేటి దుష్కరస్థితిని న మనస్సుకరగునటుల వర్ణించినాడు. అస్సాము నుండియే తెంచి న యా నీ ద కార్మికులు తినుటకు తిండి లేక పలు బాముల బడుచున్నారు. ఉడుకుడుకుబియ్యము, నీళ్లు నీరియుండునబడెనట కాని ప్రభుత్వమువారి యాహారము తమ కొసంగిరిని వాచితము కక్కలేదని నిరాకరించిరి. తమకవారిని తేయాకుతోటలకు నాకర్షించుట కదియొక మాయోపాయమని తెలిసికొని వారు వెఱగిండిరి. నేనామెలి సభ్యులు ప్రజలవద్దనుండి వసూలుచేసిన ద్రవ్యము వినియోగించి ఆహారము వడ్డించి యినిలుపేదల వద్దకు నమిపించినపుడు, వారు గంపెదాసతో, ఆహారము ఉడిక నాలేదా యని పుకీరించు తడవులేకయే కొంచెమైనను మిగులనీయక మనఃపూర్తిగ భుజించిరి.

కనులుగలవారు చూడవలయును.

భారతదేశమున బ్రిటిషుపరిపాలనాచక్రయం దిదియొక నూతనమైక్టియా, అర్థమునాచక్రమైక్టియా తార్కాణము మనకప్పులందుట జరుగుచుండు చక్కలను చూడనివారు, కాగినిముకట్టలను దృఢపడితప్పు కలాదు కాని, పోలీసులు నాచెత్తివడకట్టుమును పార్లమెంటు కన్నులుపచ్చి ప్రబంధమును ఒక్కమాచుచక్కగ బరికించుట నచంజనము, సముచితము. శిక్షకాలమందటికిని యరుదెంచినది ప్రభుత్వము వారెదుర్కొనవలసిన ముఖ్యప్రశ్న యొకటేగలదు “మీరు ద్రవ్యవంతులపక్షము వహించితిరా, లేక నిలుపేదల పక్షమువహించితిరా?” “మీకు ద్రవ్యము ప్రధానమా, న్యాయము ప్రధానమా?”

క్షోభ.

నాయపశ్చాదమును ముగించుటకు పూర్వమిక ఒకటి రెండుమాటలను మాత్రము చెప్పెదను. భారతవివాదవంతుల పాపభుజ్యముల నారసి యుచితశిక్షనొసంగు భవయము వారికిగూడ యరుదెంచినది వారి2గూడ నొక ప్రశ్న యెదుర్కొనుచున్నది “ఈయస్పృశ్యులెవరు?” దేశములో దార్ద్ర్యముననుభవింపజాలక ఫిజి, నేటాలు, సింగు, అస్సాము, మున్నగు దేశములకు లేచివెళ్లినిర్భాగ్యులగు పనివారి గతియేమి? బీదవారిని ఆర్రహిత సమ్మెకట్టులలోనికి దించుట మహాపాతకము. అట్లుచేసినవారి వార్తయు, బాధ, అనీకముంచును కొన్ని మాసములనుండి సమ్మెకట్టు వ్యవహారములలో ముగియుండుటచే, వాటిబీదవారి దౌర్భాగ్యస్థితిమిక్కిలి స్పష్టముగ తెలిసినచ్చినది. నాదీనరుగు ప్రాంతలకు ప్రతికూలముగ వడచుచున్న చందూరు, లంబోగో సమ్మెలవలన నాకార్మికులకే వర్తింపనలదిగాని క్షోభగనున్నది, వారియవధ దుర్భాగమైంది. నావ్యాధయము/ శోక పూరితమైయుండుటచే, నీవిషయములను వర్ణించుట దుస్సహముగ నున్నది. చందూరులో నిస్సహాయులగు వారిని నాలుగువందల మందిని జేర్చితిని. వీరందఱును ఆరోగ్యముగ నుండిరిని వైద్యుడు పలికెను. ఎప్పుడెప్పుడు స్త్రీయరెక్కి స్వగృహములకు వెళ్లునుమా యని వారు చేచియుండ, స్త్రీముడిదనవారిని సమ్మెకట్టు భారతనాయకులు ప్రోత్సహపఱచిరినియు, వీరి యోదనడువదనియు వార్త నాచెిన బడెను కావట్టి వీరిని కలరా వ్యాధిం చిన సముద్ర తీర ప్రదేశమునకు తీసికొని పోవలసినట్లు సలహా నొసంగితిని కార్మికులగుండెలలో రాయిబడినట్లయ్యెను. వారు వెక్కిరిచి రేడ్చిరి. నావ్యాధయము నీరపోయెను. కావున, మీరెన్నడును బీదవారి సమ్మెకట్టులకు దింపవలదని మిక్కిలి విషయముగ్గడకొనుచున్నాను. ప్రభుత్వమువారిని పాదాక్రాంతుల జేయుటకు బీదవారి సమ్మెకట్టు ప్రోత్సహపఱచుట తగినవని.

స్వార్థత్యాగము.

గాంధీమహాత్ముడు దీనబంధువు. అతడు నిలుపేదలలో నిలుపేద. కావున సమ్మెకట్టులవలన బాధపడువారు బీదవారి మహాత్ముడెఱుంగును. నేనీమాటలను చాలదుఃఖముతో పలుకుచున్నను, చందూరులోని కలరావలన యనుదినము ప్రాణముల నర్పించుచున్నవారీయ స్వద్భందనేనకుల యెడ మిక్కిలిగారవ భావమును ప్రకటించుచున్నాను. వారియుత్సాహమును, ఓర్పును నేను స్వయముగ కనుగొనగలిగితిని.

చందూరు దుఃఖతులు

ఆర్థికముగను, పారిశ్రామికముగను, స్థితి యత్పక్షికరముగనున్న నీసమయమున మనము కనీసముక యర్థలక్ష్యయెనను సమకూర్చుటలసి యున్నది. కలకత్తా వాసులను నేనిప్పుడు ప్రబోధించుచున్నాను. చందూరుదుఃఖితుల వద్దనుండి నేనేకెంచితిని. అచ్చటి నిర్భాగ్యుల పక్షమున మిమ్ము ప్రబోధించుచున్నాను. (అమృతబహు ప్రతిక)

యోగమునందు అహంకార స్వరూప యొక్క వశమందును. అయితే అది చంచలమైయుండును. అప్పుడు మనలకు కలిగిన పొగబాని యొక్క వశమందును. అయితే ఆత్మాభిమాన అంత యొక్క వశమందను. అప్పుడు మానవజీవితము సంసిద్ధమై యుండును. కొందరు భావోన్మాదులై త్యాగము రనుదురు. యజ్ఞతపతాప భావోన్మాద మంతయు అహంభావము యని ఆక్షేపించెదరాదు కొందరు స్మారు. పౌరణిక్త్యాదులు చేసి కీర్తికామలయ్యె కాదు వ్రజపాగద్రుల కొరకట్లు చేయుదురని దెప్పెదరాదు ఉన్నాడు కొందరు. వ్రజల కీర్తిం చెవరకు దైత్యులతోనే జేకథలను నడుగు లేదు. తేక ఉపసంభవము తెచ్చుచుండురని వాని వాదింతురు. నేను పూతే తొలినలే నేను తల పెట్టిక కార్యము పెరవేయని చెప్పుచుండు నతడు. అతనికి ధైర్యము లేకపోతే దైత్యులను భయపెడును. వానిని తరింపజేసేదిగట్టి యుండును. దురున్నుని కొందరు ప్రాత్నాహము తలిగి పౌరణము లన్నించవచ్చును. తాను తోక మునుద్దరించుటకు తుట్టిలిన కని అధికవ్యయ ప్రేమించవచ్చును. తాని తోకవ్యర్థముచూచివరక నిష్కరుముగ (సాణము అన్నం తిరిగి ఎవని లెదో చెప్పవచ్చును. జేకేముకొరవ ప్రాణము త్యం చినవారు నిష్కరములని మేము చెప్పుకొందుము. ఇకన్నినిమిత్తముగ తేక వరమార్థముకొరవ ప్రాణముత్యం మహిమంతకరణము నందు దైత్యవేరణ యందునని మేము చెప్పుదుము అని అహంకార మున కలిత మైనదం చెప్పనలయును. కొందరియందు భావోన్మాదము, అహంకారము కూడనుండును. గొప్పవక్తను కావలయును గర్వముగాని గొప్ప నాయకుడను నాయకులనును గర్వముగాని కొండవచ్చును. అతడు తనవరమార్థమును చేసెను కీర్తిని పొందుచుండును. అవరమార్థమునందు నమృతమున్న కారి ముతి పాతల అత పాత్రుడగును. అదిరవేకగలిగిన కీర్తిగాని అసప్రాణము ల్యమైన వరమార్థమునకు వచ్చిన కీర్తియని తెలిసికొనాలదు అ తడు ఉన్నప్పుడే వేకి పెట్టును. అప్పుడు తనకీర్తిని వరమార్థము నకును పోటీకట్టునతో వరమార్థమునర్థనీనుమగును. వరమార్థ పోయి తానెత్తి దత్తుడు. కాకామితి ఇట్లేకడిపోయినవారు గలరు. మెట్ల గ అనుభవము తలన వాని కార్యక్రమతత అహంభావముక్రింద మానని మనసును కొందుము వాని అనుభవముకాదు. అహంభావముగ మున్ను నది. క్రమం పొగద్ర ఇది అంతా తెచ్చిపెట్టెను. తనస్వాభి మానము కారణము దీనికి అనుభవముకలదు మనశి వాకి అహంభావ మెక్కడ యగును గాని తెరుగులెదు. వారికి వివేకధనము పెరుగులెదు. కర్మమహిమ కూడ స్వధ్యాభ్యాస మచ్చుటతోడనే ఇతరుల పొగత్రులతో వారి కల తిగి పోవుచుండును. అహంకారస్వరూపు తప్పించుకొనుట చాలకష్టము. ఇతరులయందు అహంకారము కనుపదినత్ముడు మనము ఆక్షేపించుచుండు మేగాని మన అహంకారమును తీసేసేదో

నరే ఇక తాళము విడిచింప వలెనంటే ఎట్లో, అట్లు అనంతరము ఆ గీతాని వెట్టవలయును. అనంతరము ఒకక్షణములో పుయ్యోకాదు. ఒకమాట పుయ్యమునకు కనిపించినను చుట్టి వెంటనే తలయెత్తుచుండును. అనంతరమును వెకలింపి పారవేయుట ఇచ్చటాదు కాదు. చీదిగయంతకు దివియోగించి ప్రాణుకలముగ ప్రయత్నించిన గాతినానంతరము పోనేరదు. అనంతరముకలవ నాచురము ఇతరులలో కలిసి నవనీయకాలవచ్చును. వారు తమ అనంతరమును పోగొట్టుకొనినగాని ఇతరులలో కలిసి రాలేదు వచ్చును. ప్రకాశేయమును పొందించినగాని వారికి పాత్యముగా చేరదు. ఒకప్పుడు అనంతరమును తమ పక్షయంతము సర్వస్వమై పోవుచున్నది. ఇంగ్లండులోని తిబ్రము వక్షమైయై అపర్యయముయ్యెనో మనకదరికి కలియును గామస్వము, చాంద్రముల అనంతరములకలవను, తంతూర తొప్పరిచుచువు, నరే విలియం హార్మన్లు అనంతరము వలనను వినియతమును యెప్పుడుయొక్కను, ప్రతిరాజ్యములోను ఇట్టివున్నది. ప్రస్తుతపుష్పములట్టి కృష్ణవారము తెల్లు మారుచుండునో రాజకీయజీవిత అనంతరములకలవను అంతయుష్కల ముచుండును. యొద్దములలో నేనానామములు అనంతరములలో నెంతోనో నిరీకర విభావజడి నే యొక్క సాత్వగ్యమును నాకేమము చేయుదును. మన డేయజగితకు మననామములు అనంతర కలితులై యుండవలెను. నారు కలితులై యుండవలెనని మేము కోరుకులేదు ప్రకాశేయము నే చాలెక్కగ పొందించుండవలయునని మార్చిము మేము కోరుదుము. అనంతర స్వర్గమున ప్రకాశేయము ప్రవేశకర మైన కార్యము చేయింపదు. అందుకలవనకని అనంతరముకలవ ప్రజల కెప్పుడు యెప్పుడు కలవగును. అందగొంది కలవకుంటెను అనంతరము యెప్పుడు అర్థమున చెప్పకలెను. దేహిస్త్రుని మన అంచుకట్టికాదట. కాని అనంతరము కల్పించుకుకల కా యని గొప్పవేదకర్మముకల యని కడుపులో పెట్టుకొనునామ అందగొంది కంటెను యెప్పుడుకలుపుకెప్పుడుట్టును. అందుకలవ ప్రకాశేయతెలు కలక కలక కలక కలక పోవుచున్నాయి. భవమందు యెప్పుడో యెప్పుడో నీరులో రాజకీయ కృష్ణవారములలోని కలదు. అదిను ఇతర యెప్పుడోబట్టి కేకకొనును. ప్రకాశేయముండి కృష్ణమునకు దబ్బులేని గోవాను యెంతోకలవకాదు మార్గమిది కృష్ణవారమును కృష్ణముచేసెను. అందుకలవకేదేకలవకేదేయను న్యూభావము మారుకొని ఇతరులకట్టికట్టమారెను. న్యూభావమిది అంచము కృష్ణమిది దరకామును పెట్టుచేయకాదు అట్లే న్యూభావము అనంతరస్వర్గములకు కల్పిత్రముల కట్టివచ్చును అంతస్వప్నముగ కలియక పోయి వనిచానిని కప్పిత్రముచాత్రము కన్వరము. దేబ్బుతిన్నవచ్చు ఇతరకంటె ముఖముగ కన్వరవచ్చును. అనంతరము కప్పిత్ర కాదు కలకట్టిక కార్యము ముగియవసోవును. అందుకలవ వానికలవ చాల మార్పు కాట్టుకలందును ఇది అంతమాత్రముగ జరిగిపోవును. అదిని గోవరము కానేనాదు. ఇదికలవ జీవ్యమునేకలదై యెప్పుడో అప్పుడు జీవ్యమును కలకలమును కలిపియును కలియొగ నడుచుండును. భగవద్వీతిగారకు మతాచార్యము బోధ పొరంభించును. కాన బోధలో అనంతరస్వర్గ కన్వర్మముండును. తన గౌరవార్థము నిమిత్తము భగవంతుని అతడు నేరించుచుండును. చాలమంది ఇట్లు అనంతరగోవరము లందుపోయిరి. బంతులు ఒక మతోపకామము మిచ్చెను. దానికి ప్రజలు మెచ్చుకొనా మహదైర్వ్యముతో న్నీడు క్రతుర్తర మిచ్చెను. నాకు మీరు దానిని భావించు చెయ్యవక్కరలేదు. నేను భావించుండి లేచివచ్చుచుండును అని నాలో చెప్పాడు.

[illegible]

అతిశయించును అన్నిటికంటెను అతడు సంఘములలోయే దోషకేషముంచుననితలచుచుండును. కాకునా నెట్లో నిర్వహించుకోవలగుదామని తనభావార్థప్రకటనాధారము చేసికొనును. ఇతడు తనకు లభిని కార్యములను ఆశ్చర్యించుచుండును. ఇతడు తప్పుడు తనను మెచ్చుకొనాలంటే గాని ఇత నేమియు జోరడు. ఇందువలన ప్రతియేమి జరుగుచున్నదియు గ్రహించలేడు. జడతప్పినవం వదిలిపోవ ముందుంటే చేతనల పతనము సూటిందనుకొనుముగ నతడు నిజముకేగుట కారంభించును. ఇట్లు బడుగుడు జోకన్నకొడుము అనాంకారము వలన విశ్వాసము శ్రద్ధ భావును, అశ్శుభతత్వము చూచుకొని ప్రజాతేమమును మరచిపోవును. అనేకాతత్వరశ్యము మందరించును. మార్పురశ్యములే జోకని ముగిరి చేయించుకొనున కనీకత్వము నొకరునుకని పట్టేత్వమించుకొనుచుండును. ఇకరాజకీయవత్త అమృతము పట్టుమునహించుచుగవము. అనాంకారము జరిగిలందరకు న్నకొనునాగ నేచున్ను.

అరీ సోమకలు ఉపన్యాసములను నేను చదువగానే
 అది కలుపుకూడ బోధవ్యక్తిత్వాచారములను వివరించు అధి
 ప్రాంతవచనములను గాన గాన పోయినది. అందువలన తమ
 అధిప్రాంతమును బట్టింప వలసిన నేను అరీసోమకలను
 గూర్చించుచును. వారముల వైపులించు. అరీసోమకలు నిష్క
 మములను తానాచారములను నిర్వహించుచును, ప్రైవేటును విద్య
 మను కలవారని నేను ప్రార్థిగాన వైపులను. వారిమునుగూడ
 అవచ్చుచున్న భిలాభులు అందోర్రాత్రులు క్రియమైనవని
 అంగులించుచున్నాను. వారిలో గాంధీ బాధి బాధి.

దీని ప్రతిభానుజ్ఞా ధరాతమనియ్యదునుచే జిగనున
 త్వరము విశ్లేషము నిధిపబునది.

క రాత్రి ముమ్మాడులతో సాకా దుకాణములవద్ద
 బసవోచితాదుని మద్యసానన ప్రభులు బోధించుచున్నాడు.
 ఫిడీకూర్లలు

ఫిబ్రవరి నెల నెల 24 వ తేదీన గాంధీజీ జన్మ స్మరణ
యందు బంధువులతో. ఈ నెల 18 వ తేదీన కలకత్తా నగర
దిన.

॥३॥, ॥४॥ — ఈవిధమున మేకగిడుదొర నియ
 మునుబట్టి, అతనికిని విచారింప వార్తించితిమి. అతనికి
 తనకు విధియైన విచారింపి. మిగిలిన విచారణ లేదు.
 విశదము.

శాంతిని పొందగలమునకు మునుపటి కంటె మరియేమి చేయుదుము.

సెల్వోత్పన్నులను గూర్చి రాజ్యవతిని గూర్చి కను తెలు
 న్నానకు నందు ముందు బ్రాహ్మణ రాజులకు, సమాజవాగ్ధో
 రులకు శివమహిమను నేత్రుగంధీనముగ నుత్పన్నులై, తమ వ్యా
 పకము ముగిసిన కొద్ది నిమిషములకును తమ వ్యాపకమును విడు
 టింపి నామ తత్వోద్భావము నుద్గతము. తద్వర్తనము ముగిసిన
 తరువాత కావలసిన రాజ్యవతిని గూర్చి భారత నామములలో
 ముచ్చటించుచుండిరి శంకరాచార్యులు, రాజ్యవతిని గూర్చి
 కుండియ తిలకమునఁ.

ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಮಹಾಜನಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ
ಮೊದಲನೆಯ ನಿಯಮವು ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ
ಗಳಿಗೆ ಸೇರಿರುತ್ತದೆ.

అనుబంధములు
అనుబంధములు

గతమానము 26-5 లేదని దాస్తిలింగు నమోదమున నుండు లూకీజ్ లోను వేయవలసియని మాతిశాంధ్రుల అసిస్టాంటు మ్యూనిసిపలను చెప్పించినాది. మ్యూనిసిపల్ కారిని నమోదానవలయునని తిర్పించగా, కారతనిమిదికి తిరిగిరి. అట్లు నేరము మోపును పరమంది కార్మికుల సరకులు చేసిరి. ఇకమిద జిల్లా గలభా వేయవలసి కార ప్రానిభిమ్యగానే చేసుకొట్టి చేయవలెను.

Post Box No. 8, Madras.

Lord Reading's Speech.

Press Opinions.

The Tribune.

(ASSOCIATED PRESS.)

LAHORE, June 2.
Commenting on H. E. the Viceroy's speech the *Tribune* says:—No perfect equality between Indians and Europeans viewed merely as subjects can at present satisfy India so long as she does not become the Mistress of her own household, so long as she does not possess a Government carrying out her own wishes, amenable to her own control and removable at her own will.

"The Independent."

ALLAHABAD, June 2.
Commenting on the Viceroy's speech the *Independent* says:—There is not a word said about the Punjab, nothing said about the Khilafat, nothing about Swaraj. It is hard to imagine that the Viceroy is hopeful of the adequacy of any speech or solution which ignores these elements. We hope that the Viceroy is not committing any such mistake. If he should think of devising some scheme for satisfying India which leaves out the Punjab, the Khilafat and Swaraj, we can promise him no success. On the other hand we would solemnly warn him against any such blunder. It would mean the end of the present truce. We agree with the Viceroy that the time calls for unmistakable clear action. But whether action will follow on speech or whether the ancient tragedy of broken promises will be repeated rests in the lap of the Gods.

"The Leader".

ALLAHABAD, June 2.
The *Leader* writes:—His Excellency Lord Reading in his speech made a clear enunciation of his general policy with which no right-minded and patriotic Indian can disagree. Racial inequality is at the root of much of the distrust and unrest that is visible to-day. May we hope that every exhibition of racial arrogance by Englishmen will hence forward be severely dealt with.

"Englishman."

CALCUTTA, June 2.
In noticing Lord Reading's speech at the Chelmsford Club that there must be no racial inequality, the *Englishman* says:—It is true of the present generation of British people that they are least inclined to vaunt their superiority. It is evident from Lord Reading's speech that it is his intention to still further accelerate the process which began with the Viceroyalty of Lord Minto and has since continued at such a rapid pace.

"Daily News."

The *Daily News* says:—Racial inequality has been the greatest bone of British rule in India and at times it has been so much accentuated that the rancour it caused has greatly clogged the administrative machinery. Lord Reading may be anxious to abolish racial inequality but what guarantee is there that his successors will perpetuate his policy.

"The Bengalee."

The *Bengalee* points out there are racial distinctions at every turn and people literally groan under the load of such distinctions. It has been often said we are the sons of the Empire, but we are aliens in our own country, let alone the Empire, which is to us a mere abstraction.

A B. Patrika.

The *Amrita Bazar Patrika* observes that so long as Indians are not masters in their own household, are ruled by British, the racial inequality in the main cannot but subsist.

The Servant.

The *Servant* reminds the Viceroy that he can only succeed in his attempt if he leaves Indians to set their own house in order so that they may be in a position to compel equality of treatment by their life and character instead of whining, for it is their just due from all quarters.

"Bombay Chronicle".

BOMBAY, June 2.
Commenting on H. E. the Viceroy's speech the *Bombay Chronicle* says:—The words of Lord Reading were fine and courageous which no previous Viceroy has had the vision and statesmanship enough to utter. We have no doubt that Lord Reading himself will not fail to convince Indians by his actions which will according to his own lights accord with his thoughts and intentions. He is determined to help and will without doubt try to help India but unfortunately the lights even of Lord Reading are too dim for the immediate purpose of India. He too has not yet grasped the full significance of the dominant issue.

"Times of India".

The *Times of India* says:—The old saying that great command proves a man is being fulfilled once again in the case of H. E. the Viceroy. The feelings with which the hearers grated the sentiments expressed will be echoed throughout the country. He spoke from the heart and enunciated a doctrine that India had been longing to hear. In the concluding sentences Lord Reading revealed a statesman gifted to a rare degree with foresight and resignation. He has shown very early in his career as Viceroy that he is well aware of the duty incumbent upon him and that he is not alarmed by the distance of the goal he has in view or of the difficulties with which the way is strewn.

Provincial Judicial Officers Conference.

CANBERRA, June 2.
A Provincial Judicial Officers Conference will be held at Canberrra on the 4th July probably to consider the recent communique of the local Government announcing the curtailment of two listed appointments reserved for the members of the service for which they have already submitted memorials and also to form a provincial Judicial Service Association. Rai Bahadur Jagat Narain, District Judge, will preside. A large number of officers from about every district will attend. The Conference will be followed by a provincial judicial service dinner.

Ali Brother's Statement.

Mahatmaji's Opinion.

A Glowing Tribute.

(ASSOCIATED PRESS.)

BOMBAY, June 2.
Writing in the *Young India* on the Ali Brothers' apology Mr. Gandhi says that as soon as he saw the passages of their speeches he felt they sounded harsh and seemed to be capable of being interpreted to mean incitement to violence. Hence his advice to the Brothers to explain their position which they had done. He reiterates his belief in the Ali Brothers' honesty, frankness, fearlessness, courage and humility, and says that by the apology they had raised the tone and prestige of the Khilafat struggle.

"Bande Mataram".

LAHORE, June 2.
Writing on Ali Brothers' Apology and reference in the Viceroy's speech to the incident, the *Bande Mataram* says:—Lord Reading raised the veil to show he had brought Ali brothers on their knees and managed to make Mr. Gandhi apply to him for interview. This was not noble. His Excellency professes there is equality and that he would place it on a firmer basis. This is 'however against facts. We see equality nowhere. The promise is cheering that the Indians will not be humiliated because they are Indians but this is old story. Even Lord Reading's promise and performance are not free from suspicion of breach of confidence as he also apprehends that promises made can hardly be considered to have been fulfilled.

Views of "Times of India".

BOMBAY, June 2.
Referring to the Ali Brothers' undertaking the *Times of India* says:—The interviews granted by Lord Reading are bearing fruit. The withdrawal of Mr. Mahomed Ali and his brother from the position which whatever were their intentions, they were logically assumed to have adopted is one result of Lord Reading's work such as can hardly fail to strike the imagination even of those who wrongly persist in believing that Government is wedded to a policy of repression. Lord Reading assumes that their withdrawal is sincere and there can be no justification in differing from that assumption so long as their undertaking is observed.

Chelmsford Club Dinner.

(Delayed in transmission.)

SIMLA, May 31.
Among the hosts present at the dinner at Chelmsford Club besides those names that have already been mentioned were:—Mr. Kunjaramaharaj Singh, K. B. Mir Asad Ali Khan, Mr. Mohan Lal, the Hon'ble Mr. Monieriff Smith Messrs. E. Norton P. Mukerjee, the Hon'ble Mr. Richey, Mr. P. C. Rogers, Prof. Lushbrock Williams, Messrs. U. N. Sen and Seshagiri Ayyar, Bhaudhuri Shababuddin, Mr. H. Sharp, Sardar Gobinder Singh, The Hon'ble A. K. Sinha, Messrs. Sachinanda Sinha, N. C. Sircar and B. Stanley, Col. Summer, Mr. Tomkinson, Baba Ujjar Singh Bendi, General H. D. Watson, the Hon'ble Mr. Whyte and Mr. H. S. Williamson. Amongst the guests were the Consul General for Japan General Sir Archibald, Montgomery, Sir Charles Cleveland, Sir Amiruddin, Ex-Nawab of Labaru Mr. Gauntlet, Colonels Charles Dunlop, Luciock Le Mesurier and Peacocke and Major Crawford. After His Excellency had proposed the loyal toast which was duly honoured, Mr. Shafi proposed the health of the Viceroy. His Excellency on rising to reply received great ovation and his speech was delivered extempore and lasted fully forty minutes, was listened to with wrapt attention, punctuated at time with outbursts of sincere applause. His Excellency on resuming his seat was heartily cheered, the enthusiasm continuing for some minutes. After the function the Viceroy had a short informal talk with leading Indians and left the Hall at about midnight.

TEA GARDEN COOLIES.
No Change in the Situation.

CALCUTTA, June 2.
No change is reported in the situation at Chandpur, Coalundo and other places and at present there seems little prospect of a settlement of steamship and railway strikes although efforts are being made to secure resumption of work. Mr. Andrews who reached Chandpur from Goalundo by launch had an interview there with Sir Henry Wheeler, Member, Bengal Executive Council who had gone there before and was personally making investigation. Mr. Andrews pointed out that the recruitment of Indian labour for Assam tea gardens was carried out without any arrangement being made for the repatriation of labourers. He thought this should be rectified and urged that meantime the Bengal Government should help towards sending the labourers back to their villages. He pointed out that there was now little likelihood of more tea garden workers leaving their estates.

A Bishop's Appeal.

Rev. H. P. Pakenham Walsh, Bishop in Assam, in a letter to the Press describes the sufferings of the two thousand coolies still stranded at Chandpur and refers to the heavy cost of maintaining them by voluntary subscription. He says that two cholera and three general hospitals at Chandpur are full. The Government is giving very liberal medical help but the cholera epidemic is increasing. The only solution is to get the able bodies to their homes as nothing will induce them to return to Assam. The Bishop bears testimony to the excellent conditions under which labourers in Assam Tea Gardens have lived in the past, but adds that the gardens have been heavily hit financially recently. He thinks that the present exodus is too large extent due to economic conditions. The Bishop appeals for donations to help the coolies to be sent to the Baptist Mission House, Chandpur.

Viceregal Lodge News.

SIMLA, June 2.
H. E. the Countess of Reading visited the Convent of Jesus and Mary on the morning of the 1st June.
H. E. the Viceroy granted an interview to Mr. Schindananda Sinha yesterday afternoon.
H. E. the Governor of Madras and party left the Viceregal Lodge to-day.

Non-Co-operation.

Guzerat Rajakiya Parishad.

Resolutions.

(ASSOCIATED PRESS.)

BROACH, June 1.
When Gujarat Rajakiya Parishad resumed its sittings yesterday Mr. Vithalbhai Patel moved a resolution supporting non-violent non-cooperation for establishing Swaraj during the year and exhorting the people to work out the movement more systematically. He suggested in commending the resolution that they must stop paying taxes from 1st January 1922. The resolution after being duly seconded and supported was carried. The next resolution moved by Mr. Gandhi appealed for funds for the Tilak Fund and more members to the Congress Committee. In response Rs. 2000 worth of ornaments and cash were contributed. Seconded and supported by Mr. Mahomed Ali and Mr. Shaukat Ali the resolution was carried. The next resolution also moved by Mr. Gandhi while recommending non-violence in speech and action and prohibiting hartal without the sanction of the Provincial Congress Committee condemned the action of several people at Malegoan who committed dreadful atrocities on the police etc thus committing breach of the non-co-operation resolution. The resolution was passed unanimously.

Case against Sardar Sardul Singh.

Details of the Enquiry.

LAHORE, June 2.
The case against Sardar Sardul Singh Cavessier B. A. under Sections 124-A and 153 I. P. was heard to-day before Mr. Harris, Additional District Magistrate, the subject matter of the complaint was certain articles purporting to be the contributed by him on the Nankhanna tragedy and published in the Akali newspaper in March last Mr. Shrikrishna Banerjee, M. A., Oriental Translator, put in an English translation of the original Gurmukhi articles in the 'Akali', Noora Singh, the Joint Editor and Parab Singh the Editor of the 'Akali' were then put by the Public Prosecutor as witnesses. Both of them refused to question. The Public Prosecutor remarked that the case for sedition against Pratab Singh was withdrawn on his offering an apology. The Court then drew up proceedings with a view to their being tried under Section 172 I.P.C. and asked them furnish security for Rs. 200 for appearance at trial, but as they refused they were sent to Havalat.

Mr. Bowring, Superintendent of Police C. I. D. then gave evidence stating that accused took more or less prominent part in press and platform agitation against the Rowlatt legislation which led up to the disturbances in April 1919, that he disappeared from Lahore in early martial law days and concealed himself at Bagrian in the Ludiana district, therefrom he went to the Nable territory to escape arrest and then he sent a representation through his relation Bhai Sahib of Bhagrian which was submitted through the Nabha Durbar to the Punjab Government offering to tender apology to Government and undertaking to cease his journalistic and political activities for the time being. The accused was arrested on the 6th August 1919 and witness conveyed orders of the Punjab Government and obtained his apology in writing from witness. Government was then satisfied that a man of accused's position and literary attainments would keep his promise, but accused afterwards took part in political agitation.

The accused who in pursuance of non-co-operation was not defending himself refused to cross examine the witness. The accused version of the incidents referred to by Mr. Bowring is detailed in the Congress Sub-Committee's report pp 260-4 on martial law.

Mr. Grey, Assistant Superintendent of Police deposed to the search of the accused's premises in which copies of *Akali* containing incriminating articles were among other things found. Two search witnesses deposed to the finding of these articles. One Sikh Inspector stated that the accused accompanied Pratab Singh, Editor of *Akali* to the Police office and court at the of the sedition case against the latter. Another Sikh inspector produced notes of speech made by accused in December last at the Sikh League meeting. The accused was then asked by the Court if he was the writer of the incriminating articles. He refused to answer at that stage though he might put in a written statement he said after obtaining copies. The case was adjourned to the 8th instant.

Dr. Cholkar's Case.

NAGPUR, June 2.
In Doctor Cholkars sedition case Mr. Abhyankar further argued that Mr. Gajananarallis evidence was thoroughly prejudicial to the accused and that he was incapable of taking down notes as he knew nothing of Marathi language and sometimes he was perverse. Mr. Gajananaralli did not know the meanings of many Marathi words and since he transcribed Cholkar's Marathi speech into Urdu it clearly showed that he copied the accused's speech from somebody else and his deposition was full of perversions. It was further argued that no non-official witness was examined by prosecution. Mr. Abhyankar argued that no violence was preached nor suggested by the accused. The Courts attention was invited to Mr. Gajananarallis statement that he used to pause before Dr. Cholkar finished his topic and it was argued that it was physically impossible to finish taking notes before the speaker finished because one who takes notes of the speech will have to keep pace with the speaker. At this stage the Court rose for the day.

Repression in Bengal.

CANBERRA, June 2.
Ram Shanker Trivedi was prosecuted by the local Government under Section 124-A I.P.C. The accused prayed for pardon from the local Government which was sanctioned and he was acquitted on the undertaking that he would address political meetings in future.

Swami Ganesanand was prosecuted under Section 106 C.R.P.C. He was asked to furnish security but could not and was sentenced to one year's rigorous imprisonment.

CALCUTTA, June 2.
Mr. Clark, Sub Divisional Officer of Kurson in the Darjeeling districts concluded the hearing of the case in which one, Pramad teacher of a local school and Nripendra Nath Ghose a non-co-operation preacher stood charged with intimidating a

The Khilafat Question. Mr. Hasan Imam's Views.

Repression in U P. Arrests-Gagging Orders.

"The Statseman, on Gandhi Reading Interview."

Trivandrum News.

Bangalore News.

Sir D. E. Wacha has been appointed a Fellow of the University of Bombay vice Sir Stanley Reed resigned. ~~22~~

Miner's Claim National Pool.

Government's Proposals Referred to Districts.

(REUTER'S.)

LONDON, May 28.
The Miner's Executive has decided to refer the Government's proposals to the districts.

Situation in Ireland.

Sinn Fein Outrages.

The official Sinn Féin organ, the *Irish Bulletin*, announces that the destruction of the Dublin Customs House was carried out in accordance with the decision of the Dail Eireann Ministry.

SILEsIAN PROBLEM.

French Suggestions.

A Paris message states that the French Government today sent to the British Foreign Office a Note suggesting the advisability of not settling the Upper Silesian question immediately and proposing that experts should be instructed to hold a preliminary consideration into the partition question.

Prince of Wales's Visit.

"Probably will not Come"

National news says that definite announcement will be made shortly about visit of Prince of Wales to India but Prince will probably not go. Paper states that advices from India indicate that Duke of Connaught's visit did all that was necessary and that another Royal visit impose unfair burden on official and native Princes. Former have as much work as they can at present tackle and latter are certain to spend most lavishly which is last thing Government of India desires.

Germany Pays.

Berlin message states that treasury drafts endorsed by leading German banks representing balance of milliard gold marks demanded by Allies by May 21st have been despatched to Reparations Commission.

Northern Parliament Elections.

LONDON, May 29.
Ulster election results are now virtually completed. Northern Parliament will consist of forty Unionists, six Nationalists and six Sinn Feiners. Every Unionist candidate returned to Parliament will meet on June 7th to elect a speaker after which they will adjourn until June 21st.

Greeks vs. Turks.

Peace Moves.

Constantinople message says that information from various source tends to confirm report that Greeks recently attempted to initiate fourparlers with more moderate Turks privately in Rome with view to arriving at amicable understanding on basis of proposals of London Conference. Angora Press however spurns suggestion and says that only complete renunciation of Greek pretensions in Turkish territory will satisfy Nationalist Government.

Prince Hirohito left London for France to-day after most successful visit. King, Prince of Wales and Duke of York took cordial farewell of Prince at Victoria Station.

(Associated Press.)

Labour Unrest at Darjeeling.

A rather serious disturbance occurred in the Talij Valley Tea Estate on the 26th ultimo. Some labourers took up a threatening attitude against the assistant Manager and the Manager on trying to pacify them they attempted to attack him also. Twenty five labourers were arrested on charge of rioting. The case was settled the accused undertaking to create no disturbance in future.

NEWS IN BRIEF.

తీర్పుచివాట పట్టి సైంటిఫిక్ జియాలజీ వదడబిడలు

శ్రీమద్భక్త ప్రసాదము

1921-4 శంకర్పరం మే14-న తేదీని సాయంత్రం 4 $\frac{1}{2}$ గంటలకు తిలకసాక్షిని పెట్టుకొని కేయలనుండి 49 మంది సేవకులు కిప్పింనుకోవలసిగా గొత్తగడదినబజార్లనుగల ప్రభుత్వమునుండి తెలిసినది. ఈతోదయము కావలయు లెవో చెరువనల యన సైక్లరుచరణుగారు తిలకసాక్షికి కల్గినలే విచారించుచున్నారు.

మ.కూ.గ.నె. 14-వ మే వేదినిపాద సాయంత్రం
 4 గంటలకు నేరము అందవలసి వచ్చుచున్నదనియు, శివునినే
 కులచార్లువద్దనున్న బ్రాహ్మదత్తతీసికొనిపోవడిరి. కొండరు నేరము
 అంతరిమికి ఆలొపించుకొని యుండిరి కాబోలును. పారిపోవు
 కుడు పి.వోలు గుమిపూడిరి. అప్పుడు నెం 6350 నేరమును
 రామచ.ద్ర లేవకు యేదోనంజు లేకుండా మీంద...మ మూడు
 వందల ౫౫ను అలాగనున్న టెంబల కొంపాండు తూళ్ళుగడదన్న
 తాటితూముకద్దత్తు కుడుగతుకొని పోయిరి. అక్కడనున్న
 కావుడవకారలను యెదిరించి 49 మంది నేరములు తప్పించు
 కొనిపోయిరి.

ఇంతటా దిగులాడగా వార్లండును చచ్చిన తప్పించుకొనిపోయి రివంటివవరి, పిరికి త్రక్కలపట్టు గ్రామముగా వచ్చియుంటివేరి. ఇక్కడొంగువ్రాము నుక్కాను. వెంరిరిరి వేరట్టును రాజప్పామిలానా అంతానానా వార్లండుదిక దురితిరిగను. నానినెరితట్టెటూరి నానింద్రునుండి లానికొనినొక్కనా కిరియొకటినుండిను. నాడు పొట్టానెచ్చును తినిచుప్పారును.

ఇట్లు గడచిన జరిగెనని పోలీసువారలకు తెలియజేసి
తెలుపబడెను. వారు తెలుపబడు తెలియజేసి, దండునుకుంటి
లిప్పించుకొన్న వారలకు జట్టుకొనుటకు కొందరిని పంపిరి.
ఇప్పుడికి చచ్చుచున్నారో గూడ 81 మంది తిప్పిరని తెలియ
జూచిరి. తలిమ్మవారికిరెండు పోలీసువారు జరుకుచున్నార.
చరనాలయంపైకర్లు జెనరలుగారు యా విషయము
నివారణ చేయుటకు కొరిచబడిరి. తిరుచినాల్లి కలెక్టరుగారు
జరగనుటకు వచ్చెన భట్టబజారేమో తెలుపుటకు సం 6898
జరగనుదు చరపోయన విషయమును గూర్చి బోర్డు చేయుట
కును నియోగించబడిరి.

టీకాలు వేయటం. (4) కల్లె లోని, కట్టలను
లలోని టీకాలు వేయవలసినట్లు తెలియజేయుట వాగున
జీవనిచేయుట తదవనియ, ఆ తనిని జరిక్షణ గావించవలెనై
అంతకుముందు అర్థిగ సంఘమువారు లేమి బానిసై చిరు
కన్యమవారు అట్లే చేయుట కంకితవని యంగీకరించి వైఖ్యముచే
యు వైద్యుల సహాయముతో పిల్లలకును పెద్దలకును మ్యూనిసిపా
లిటీలవారు టీకాలు వేయించువని చేయదరమనని యిహగురు
వారు. అట్లు జేసినచో ఫలితములు వాగునగును. చరంపు
రం నెల్లూరు గుంటూరు తిరుతివాడల్లి వంధోణం, తంజావూ
రు, వానకట్నం మధుర, తిరునెల్వేలి, కొయంబుత్తూరు, బెళ్ళా
రి బెంగళూరు కాలిక్ట్టు మ్యూనిసి పాలిటీలవారు యీ నిధ
ముగా మెడికలు బోర్డి మదకల సహాయంతో టీకాలు వే
యించెదరమనని చిరుత్తూరు వారు.

విడిచి. మదరాసు గవర్నరుగారు విష్ణుదేవరాయ సింహాగరము

పాత్ర 4 వ తేదీని కాన్పున మగమను నుంచు క్రవా
 ప్రియతాన శాస్త్రాకాళాధికారుల మహాసభ జరుగును.
 రాయలసామ్రాజ్య జ్యోతి శాస్త్రానిజ జ్యోతిషి నాభ్యుత్తమ
 శ్రీంకమర.

ప్రభుత్వమునకు నుపయోగము చేయుచున్నది. అట్లు
యేమియును గలదు. పరిశోధనా కార్యమునకును ప్రభుత్వమునకు
నిర్వహించుచున్నది.

71, Apollo Street Fort Bomba.

హిందూ ధర్మమునందలి హిందువులందరి కంటెను విశేషములు బుద్ధివల్ల యీ ధర్మమునందలి మహమ్మదీయుల వట్టులే మహమ్మదా మైత్రిని చూపరలెను. అట్లులే యీ ధర్మమునందలి మహమ్మదీయులు ఇతర ధర్మములు (మహమ్మదీయులైనను శరే) వట్టుకంటె హిందువులవట్టులే అధికమగు మైత్రిని చూపరలెను. మహమ్మదీయుల జాతియబాదులు అర్హులవనిపించుననుకొరవని నేనెఱుగదును. ఈవిషయమున హిందువుల ధర్మము స్పష్టము. అననాయోగ్యమను పదబంధించి నెలలకాలముబాదు ఇండియా ప్రభుత్వమునకు ననకాళు బాబులు గాని పౌరసభముబాదో ఏదైన ఏర్పాటు కుదిరినచో అననాయోగ్యమను నిర్బంధము తొలగును. బ్రిటిషుదౌరసభ హెచ్చుతలైన మరెయొకటి విశేషము ప్రభుత్వమునకు లొంగునంతటి దుర్బలస్థితికి వచ్చినచో మరెయొక విశేషము ప్రభుత్వమునకు మనవేళముగా వకపదముకును మన మంగీకరింపనగునను మన కర్తవ్యము మహమ్మదా ఆలోచించవలసి యుండును. ఇండియాలోని మహమ్మదీయులకు రాజకీయములం బాధికృతులు చూపుటకు నేనంగీకరించును గాని మహమ్మదీయులైనను మరెయొకరైనను విశేషములు కలిపించుననునకు మూలము నేనంగీకరింప నని అవకలితముగాదు మరేమాత్రం కలిగిరాక బ్రాహ్మి.

మేనేజరు, చేతితో వడికి చేతితో నేయబడిన బట్టలకొట్టు,
పెద్దాపురం, గోదావరి జిల్లా.

ఇండియా యేజంసీ బీరో,
పోస్టు బాక్సు నెం 420, టిప్పి కేసు, మదరాసు

